

AMERIKOS ARMIJA IŠKELTA LUZON SALOJE

FRONTE SMARKIAI SNINGA, BET TANKŲ MŪŠIS TĖSIASI LAROCHE SRITYJE

Paėmė daugiau vokiečių, negu vokiečiai mūsų kareivių, pareiškė gen. O. Bradley

PARYŽIUS, sausio 9 d. — Visame šiaurės fronte smarkiai sninga, bet Laroche apylinkėse eina didžiausias dabartinio karo tankų mūšis, sako žinios iš fronto. Laroche srityje vokiečiai visą laiką laikė didelius šarvuotųjų dalinius, šiandien sąjungininkai sutraukė ten pakankamai jėgų ir vykusiai naikina priešą.

Šiame Belgijos pasienio miestelyje subėga keli svarbūs strateginiai keliai. Laroche turėjo didelės svarbos vokiečiams, nes pro jį ejo visos susisiekimas su Rochefort, St. Hubert ir net Bastogne frontu. Kovoj dalyvauja ne tik tankai, bet pėstininkai ir artilerija.

Aukštas marš. Montgomery štabo karininkas pareiškė, kad paskutinėmis dienomis vokiečiai tiktai ginasi. Vakare ir šiandien vokiečiai nedrįso pulsti nei viename fronte ruože. Tuo tarpu sąjungininkai puola nacius šiaurėje, vakaruose ir pietų srityje. Amerika ir britų artilerija apšaudė visus vokiečių vartojamus plentus.

Vokiečių karo komentatoriai pasakoja, kad sąjungininkai sutraukė 34 divizijas kovai prieš prasiveržusius vokiečius.

Apskaiciuojama, kad Ardenes miškų kylyje vokiečiai dar turi dvidešimt divizijų, daugelis jų yra šarvuotos.

Gen. Omar Bradley, kuris komanduoja Amerikos armijų grupę, šiandien paskelbė, kad vokiečių nuostoliai paskutinio puolimo metu buvo nepaprastai dideli. Jis yra įsitikinęs, kad tie nuostoliai žymiai sutrumpins visą karo eigą.

Nuo gruodžio 16 dienos sąjungininkai jau paėmė nelaisvėn daugiau vokiečių, negu vokiečiai amerikiečių, pareiškė gen. Bradley. Jis mano, kad vokiečiai dar yra gana stiprūs ir teks sunkiai su jais kovoti.

Trečios armijos daliniai išvijo vokiečius iš Bonnerus pozicijų, bet turėjo pasitraukti keliose Bastogne pozicijų vietose. Pirmoji armija puola vokiečius ne tikai Laroche srityje, bet ji valo ir Salm upės pakraščius.

Vokiečiai buvo prasiveržę per Maas upę Olandijoje, bet šiandien ten jau neliko nė vieno vokiečio. Antroji britų armija išvalė priešą iš kairiojo Maas upės kranto.

Septintoji armija sulaukė vokiečių puolimą Lotaringijoje.

BRITU KARO JĖGOS OKUPAVO THEBES, PAĖMĖ KELIAS SUKILĖLIŲ KANUOLES

Rusų armijai paviko sulaikyti Budapeštan besiveržiančias vokiečių divizijas

ATĖNAI, Graikija, sausio 9 d. — Britų karo jėgos šiandien okupavo Thebes, kur sukilėliai buvo pasiruošę priešintis.

Sukilėliai užvertė kelius ir iš kalnų artilerija apšaudė šiaurėn žygiuojančius valdžios ir britų dalinius.

Kai britai sutraukė daugiau jėgų, tai ginkluoti būriai nedrįso toliau priešintis. Nelaisvėn pateko 50 ELAS partizanų ir kelios sukilėlių kanuolės.

Valdžia trunkia teisman sukilėlius

Premjero Plastiras valdžia išleido įsakymus suminti ir patraukti teisman 150 labiau pasišymėjusių sukilimo vadų.

Teisman traukiamų tarpe yra daugelis pasižymėjusių komunistų partijos vadų ir prisistūsių agentų.

Graikijos gyventojai sveikina britų kariuomenę ir valdžios dalinius, jie džiaugiasi išsilaisvinę nuo komunistų vadovaujamo ginkluotųjų gaujų ir nepaprastai žiauraus teroro.

Sustabdė vokiečius prie Budapešto

MASKVA, Rusija, sausio 9 d. — Raudonajai Armijai pavyko sulaikyti vokiečius, kurie bandė prasiveržti į Budapeštą, šiandien paskelbė sovietų štabas.

Vokiečiai labai atkakliai puolė, bet šiandien kovos iniciatyva jau perėjo į rusų puolimą.

Pačiame Budapešte dar tebeeina labai smarkios kovos, dažnai tenka vartoti rankines granatas ir durtuvus. Dunojaus šiaurėje gen. Malinovskio divizijos pasistūmė pirmyn tris mylias.

Nepavyko sustabdyti laikraščio

ROMA, Italija, sausio 9 d. — Italijos komunistai bandė uždaryti savaitinį satyros laikraštį "Cantachiario", bet jiems nepavyko.

Šitas laikraštis įveda aštrių karikatūrų prieš fašistus ir monarchistus, bet jis dažnai išjuokia ir Italijos komunistus.

Komunistai išpirkė vieną jo laidą, privertė valdžią traukti teisman laikraštį, bet teisman išteisino redakciją, laikraštis ir toliau leidžiamas.

Lenkai mušasi su komunistais

PARYŽIUS, sausio 9 d. — 25 lenkai pabėgėliai buvo atgabenti į Valenciennes ligoninę, kad pasitaisytų. Toje pačioje ligoninėje buvo keli šimtai sovietų partizanų.

Rusai apšaukė lenkus fašis-

Užmetė Bombą Ant Lėktuvnešio

Japonų lėktuvas užmeta bombą ant Amerikos lėktuvnešio. Gašrininkų komanda chemikalais ir vandeniu stengiasi užgnai užgesinti.

tais už tai, kad šie atsiskakė pripažinti Maskvos sudarytą Liublino valdžią.

Tuoju prasidėjo didžiausios muštynės. Amerikos karo policija turėjo įsimaityti ir atskirti rusus nuo lenkų.

Liublinas nori gauti maisto

LIUBLINAS, sausio 9 d. — Naujai pasiskelbusi Liublino valdžia skundžiasi, kad sąjungininkai nesunčia maisto išlaisvintų Lenkijos teritorijų gyventojams.

H. Lehman gavo neigiamą atsakymą, nes jis kreipėsi į Maskvos užsienio komisariatą, o ne į Liublino valdžią.

Si valdžia sutinka išleisti UNRRA atstovus, tegu tik tai jie prašo leidimo, sako oficialiai paskelbė Osibka-Morawski.

Puolė vokiečius prie Mintaujos

LONDONAS, sausio 9 d. — Praeitą šeštadienį sovietų karo jėgos prasiveržė pro vokiečių linijas Mintaujos apylinkėse ir padarė priešui didelių nuostolų, paskelbė sovietų kariuomenės štabas.

Rusams pavyko užmušti keletą vokiečių ir paimti nelaisvėn 9 kareivius.

Kitoje šio fronto vietoje vokiečiai bandė priartėti prie rusų pozicijų, bet jie buvo sutikti kulkosvaidžiais.

Kuržemy vokiečiai puola rusus

STOCKHOLM, Švedija, sausio 9 d. — Berlyno radijas pasakoja, kad Kuržemyje gen. Schoerner vadovaujamos karo jėgos pradėjo pulsti sovietų pozicijas. Vokiečių karo vadai sutiko duoti atostogas kiekvienai vokiečių armijos grupei, jeigu ji sunaikins bent vieną rusų tanką.

Manoma, kad vokiečiai nori pasiekti Coblen.

PREZIDENTAS PRAŠO KONGRESĄ SKIRTI 83 BILJONUS DOLERIŲ BIUDŽETUI

Valdžios išlaidos bus žymiai mažesnės, jeigu karas pasibaigs anksčiau

WASHINGTON, D. C., sausio 9 d. — Prezidentas Rooseveltas šiandien pasiuntė kongresan 1946 metų biudžetą, ir prašo kongresą skirti 83 milijonus dolerių įvairioms valdžios išlaidoms.

Prezidentas nurodo, kad karo reikalams reikės išleisti apie 60 milijonų, o kitos sumos eis valdžios įstaigų išlaidoms.

Jeigu karas pasibaigtų anksčiau negu apskaičiuojama, tai išlaidos žymiai sumažėtų.

Valdžia karo savo išlaidas

Prezidentas nurodo, kad šiais metais valdžia dar smarkiau apkarpė savo išlaidas, ji rengiasi išleisti 234 milijonus dolerių mažiau, negu šiais metais išleido.

Baltųjų Rūmų raštas nurodo, kad su kiekvienu mėnesiu smarkiai auga karo veteranų išlaidos, valdžios paskolų nuosimčiai ir kitos sumos.

Prezidentas savo rašte pareiškė, kad kraštas nemes ginklu, kol priešas nebus visiškai sunaikintas.

Panėrė jūron keleivinis lėktuvas

MIAMI, Fla., sausio 9 d. — Trinidad saloje, Port of Spain vandenyse, panėrė keleivinis Amerikos lėktuvas, kuris skrido į Afriką.

Praešama, kad septyni keleiviai ir vienas igulos narys išsigelbėjo, o 23 asmenys nuskendo kartu su laivu. Nelaimė įvyko priešaušryje, kai lėktuvas bandė pakilti kelionėn

Šiltesnis, snigs. Saulė teka 8:18; leidžiasi 5:39.

Į LUZON SALOS PAKRAŠČIUS ATPLAUKĖ ANTRAS KANVOJUS, SAKO JAPONAI

Priešas tvirtina, kad antroje grupėje yra 150 karo ir transporto laivų

LUZON, gen. MacArthur štabas, sausio 9 d. — J. A. Valstybių karo jėgos iškeltos Luzon saloje, kova dėl Filipinų salų ir pietų Pacifiko kontrolės jau prasidėjo, šiandien paskelbė gen. MacArthur. Amerikos karo jėgos užėmė keturis Lingayen įlankos pakraščius ir iškėlė galingas jėgas. Pats gen. MacArthur išlipo kartu su pirmais daliniais ir šioje saloje įsteigė savo štabą.

Priešas sekė didelį Amerikos kanvojų, bet buvo nepasiruošęs sutikti invaziją Lingayen pakraščiuose, todėl amerikiečiai beveik visai nenukentėjo. Amerikos karo laivai ir aviacija sunaikino visas japonų pakraščių kanuoles, vietomis nebuvo jokio pasipriešinimo. Sausumos kariuomenei vadovauja gen. W. Krueger.

Gen. MacArthur pareiškė, kad japonai privalės gintis tik su tomis jėgomis, kurias turi Luzon saloje, nes Amerikos laivynas kontroliuoja visus anylinkių vandenius. Korespondentai praneša, kad kanvojus susidėjo iš 800 didelių transporto laivų, kanvojaus ilgis siekė 70 mylių.

PEARL HARBOS, sausio 9 d. — Tokijo radijas šiandien paskelbė, kad į Luzon salos pakraščius atplaukė antras J. A. Valstybių kanvojus, kuris susideda iš 150 transporto ir karo laivų. Priešo karo komentatoriai prideda, kad Amerikos karo laivai ir aviacija labai smarkiai apšaudė visus Lingayen įlankos pakraščius.

Tokijo radijas paskelbė visai priešingus pranešimus. Vakare komentatoriai pasakojo, kad Lingayen įlankon įplaukė 70 Amerikos laivų ir iškėlė penkiolika tūkstančių kareivių. Šiandien priešas pasakoja, kad minėti laivai prisijungė prie naujai atplaukusio kanvojaus ir apšaudė pakraščius. Trečias pranešimas sako, kad Amerikos laivynas pasitraukė nuo Luzon pakraščiu, o japonų aviacija smarkiai jį persekiojanti.

Tariasi su rusais dėl Lend-lease

WASHINGTON, D. C., sausio 9 d. — Valdžia atsiskakė duoti rusams pagal Lend-lease įstatymą brangias ir sudėtingas pramonės mašinas, kurias rusai rengiasi vartoti ne karui vesti, bet sugriautam ūkiui atstatyti.

Valdžia pasiūlė rusams mokėti už šias mašinas arba pirkti jas ilgamečio kredito sąskaiton.

Rusai nori gauti mašinas veluti, į kredito pasiūlymą jie dar nieko neatsakė, vedami pasitarimai.

Islandija duos aviacijos bazes.

WASHINGTON, D. C., sausio 9 d. — J. A. Valstybės ir Islandija jau beveik susitarė dėl aviacijos bazių naudojimo karui pasibaigus.

Islandija sutiko leisti Amerikai įsteigti aviacijos bazes visam karo metui.

Dabar baigiami vesti pasitarimai, kurie leis Amerikos aviacijos bendrovėms naudotis Islandijos bazėmis ir po karo.

—Švedai patyrė, kad vokiečių nušovikimo priemonės labai išardytos.

—Anglijos teisiama J. V. armijos kareivis George E. Smith už nušovikimą britų diplomato Eric Teichman. Kareivis buvo gerokai išsigėręs.

—Prancūzų teismas sušaudė rašytoją Paul Chack, kuris bendradarbiavo su naciais.

Bombardavo Japoniją ir Formozą

WASHINGTON, D. C., sausio 9 d. — Didieji Amerikos lėktuvai šiandien bombardavo pačią Japoniją ir Formozoj įtaisytus priešo karo centrus, paskelbė karo departamentas.

Gen. Hansell vadovaujamos eskadros bombardavo Honchu saloj esančias japonų drbtutėjančių lyderių suvažiavimo puolė Formozą.

Honshu sala labai tirštai apgyvendinta, joje randasi svarbiausieji japonų karo centrai.

—Pranešama, kad Italijos karalius Victor Emanuel sunkiai serga.

—Amerikos karo laivai sugriovė 16 japonų karo sandėlių Paramushiru saloj.

—Laivyno departamentas nesutinka su adm. Ingram padarytais pareiškimais dėl rytų pakraščių apšaudymo.

Vėliausios Naujienos

— Kai į Lingayen pakraščius pasiūsti Amerikos kareiviai iškėlė J. Valstybių vėliavą, gen. MacArthur, savo štabo karininkų lydėdamas, išlipo iš laivo ir, brisdamas iki kelių vandenyje, pasiekė Luzon salą, praneša korespondentai.

— Filipinų gen. Romulo pareiškė, kad partizanai visą laiką smarkiai kovojo prieš japonus Luzon saloje. Dalis japonų apledo Lingayen pakraščius prie tris dienas, kai prie salos priartėjo pirmieji laivai.

— Kongresan inėstas įstatymo projektas, kuris siūlo mobilizuoti karo tarnybon visas registruotas 18—48 metų amžiaus slauges.

— Graikijos darbininkų unijos dėkoja gen. Scobie ir britų armijai, kuri juos išlaisvino nuo komunistų teroro.

— Per paskutines tris dienas Amerikos laivynas nuskandino arba sužeidė 73 japonų laivus, sunaikino 262 lėktuvus, paskelbė adm. Nimitz.

LIETUVIŲ RATELIAI

KEISTUČIO CHORO ŠOKIS ŠEŠTADIENIO VAKARE

Keistučio Choro Birthday Party šokis ir programos įvyks sausio 13-tą, šeštadienio vakare, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., kaip 7:30 val.

Programas prasidės lygiai 8 valandą ir dainuos solis: Aldo na Mazeikis, solistas Antanas Jakutis ir p-lė Philomena Rekašiuotė.

Taipgi dainuos duetais Petras Juzėnas, Antanas Jakutis, Elizabeth Dagis ir Antanas Jakutis. Gal prie jų prisidės ir Josephine Juzėnas, sudarant kvartetą.

Be to dar dainuos Robert Treonis ir Antanas Petrakas.

Choro merginos pašoks kelėtą tautiškių šokių.

Po programo bus šokiai, o be to, visi gaus paragauti gardaus Birthday Cake.

Įžanga 50 centų. Visiems užtikrinta daug linksnumo.

Melsvakiūtė

Iš Rožių Žemės

ROSELAND. — Kalėdų ir Naujų Metų tarpšvenčiuose turėjau progos aplankyti daugelį Rožių Žemės būžnių ir pasikalbėti apie įvairius daly-

SANDELIS VISOKIŲ KNYGŲ

Biblija su apie 370 paveikslų; su paaiškinimais ką jie reiškia. \$2.25
Neženotų kunigų gyvenimas 30c
Duktė Marij, graži apysaka 25c
Duktė gyvena pustyneje 25c
Nervų suirimas, melankolija, be miegė, sveigušys ir tt. 85c
Kamatinimas, saugėla ir kaip pašalinti. Su nurodymais 50c
Tūkstantis Naktų ir viena arabiškos istorijos, dalis I 50c
Girtoklių gaidzinkos linksnos dainos 15c
Sapnų knygelė, kazirų nukėlimas ir planetų apskaitymas 35c
Inkstų ir strėnų skaudėjimas ir jų gydymas, su patarimais 60c
Paparčio Žiedas, kas ji turi visas paslaptis žino 20c
Sveikata ligoniams, aprašo apie 350 visokių vaistažolių ir kur jų galima gauti 25c
Lietuviškoji Vėlybija, Ke- nuotoja, vynu ūkaiškioja, vaikų auklėtoja, su apie 450 receptų su nurodymais, kaip įtikti \$1.00
Neužmokamas Žiedas, graži pasaka 25c
Nebijok mirtį su paveiksl. 60c
Skausmingų mėnesinių ir jų užsilaikymas, su patarimais 60c
Limpančios lytiškos ligos, ir kaip apsisaugoti, bei gydytis 30c
Vėžys bei veneriškos ligos, kaip palengvinti kentėjimus \$1.25
Patarimas vyrams ir moterims, kaip apsisaugoti sunkiojių šeimyniškam gyvenime ir žinojimas apie lyties dalykus, su paveiksl. \$2.50
Mikaldos pranasystės 25c
Sapnų knyga, apdaryta su paveikslais \$1.25
Kabalas su Saliamono nosia 15c
Kantykos visokių giesmių knyga Tiltės spauda. \$2.25
Pekla, kam ji reikalinga, kur ji yra? Su paveikslais 30c
Apie Dangu, saulę, mėnulį ir žvaigždes 10c
Kantri Alena, graži apysaka 25c
Cukrinė liga ir kaip ją palengvinti 85c
Gudrus piemenukas graži apysaka 25c
Raktas į gyvenimą, arba imk šį raktą ir atrakink duris slaptųjų nuo tavęs paslėptų, ten atrasi kalnus sukrautus-dėl tavęs visokių turčių ir laimę, gaunant sau draugą bei draugę pagal savo nurodymą 75c
Kapitonas Velinas, 3 tomiai didelė knyga. Kaina \$1.50
Gyvulių protas \$1.25
Raktas aprašo lietuvių gyvenimą Chicagoje iš sen. laikų \$1.25
Praloto darbai ir nuogėnai su meilužės paveikslu 25c
Schmittas papiovė savo meilužę ir supiautes jį 9 šmotus paskan- dino ją Hudson upėj. Su meilužės paveikslu 15c
Burtininkas ir burtininkė, pasako- jimai apie raganystes 30c
Erodas boba, velniškas tilt. 35c
Ko nori kun. Kaughlinas 15c
Karvės, nauda iš jų, susia 25c
Gudrus kupčius, kaip jis pavogė gražia turtingo turko dukterį 25c
Lengvas būdas išmokyti anglų kal- bos, be kito pagalbos 35c
Istorija abelna, su 49 pav. 500 puslapių. Kaina \$1.75
Virškinimo nustojimas, su nur. 85c
Eustachijus, graži apys. 35c
Trajanka stambios šaknys 60c
Kantykos apie peklos kančias, dainos, apd. ten pakliuvusius 15c
Aukso altoriukas maldų knygelė. Tiltės sp., gražiais apdarais \$1.75
Vainikėlis, maza maldų knygutė su paveiksl., druz. apdarais 80c
Sapnas Marijos kalne alyvų 15c

SMAGUS POBUVIS

Sekmadienį, sausio 7 d., teko svečiuotis pas Antaną ir Antaniną Daunius, kurie gyvena antrašu 328 So. Artesian ave. Tikslas pobuvio tai Antano Daunio pusės amželio gimta- dienis.

Nors pp. Dauniai ir įpusėję savo amželį, vienok tebėra vikūs, kaip vijurkai, o taipgi veiklūs ir duosniūs lietuvių reikalams.

Tad ne be reikalo viršminėtą popietį susirinko didokas bū- zys rinkinyje Daunių artimųjų, kad pasveikintų šventąjį gim- tadienio dieną ir įteikus de- ramą dovanėlę.

Ponia Daunienė, padedant po- niai Grišienė, atsilankiusiems svečiams parėngė skanius pietus ir vakarienę, o levutė Ja- kubonienė svečius pasitiko ir linksmino, kas jai labai pri- tinka ir sekasi, taip kad ir kitus įsūdina prie žaismių.

Svečių nors ir buvo žymių, bet neminėsiu, nes ne visų pavardes teko sužinoti.

J. Tarulis

Panaikino Drausmę, Kuri Lietė Mokyklų Vaikus

Pracitą rudenį sukėlė didelį triukšmą mokyklų superin- tendento Johnsono įsakymas, kad vaikai, gyvenant tam tik- rame mokyklos distrikte, turi ir to distrikto mokyklą lankyti, o ne kito.

Dėl šito įsakymo tėvai ir motinos šaukė protesto milin- gus, jų delegacijos lankė mo- kyklų tarybos narius; buvo net teisme byla iškelta.

Dabar pranešama, kad drau- smės pradinį mokyklų moki- niams lankyti kitų distrikto mokyklas Chicago švietimo taryba panaikino. Taryba pa- rinko 82 "neutralias zonas". Šių zonų vaikai gali pasirinkti vieną iš dviejų trijų moky- klų lankyti—kuri jiems atrodo parankiau lankyti.

Lt. Stanley R. Palutis

Lt. Stanley R. Palutis, ge- rai žinomas Cicero gydytojas, kuris 18 mėnesių išstarnavo Pa- cifikas su marynais, sugrįžo namo pas savo motina Katry- na ir seserį Albiną pasilsėti.

Dr. Palutis savanoriu įsto- duoti. Jo mylimiausias užsiė- nimas tai spaustuves darbai.

S. ir S. Wysterai jauniausi Rožių žemės būžniai. Bet kaipo būžniai jau yra patyrę- biznio vedime, nes jie turėjo biznį daugelį metų įvairiose Chicago miesto dalyse. Pasku- tinius penkis metus turėjo ta- vernos biznį adresu 111 E. 108 St., nuosavame name. Kalba- mas namas seniau buvo C. Kli- mavičiaus.

Taverna išpuošiamą tink- mai, įrengiant visokių spalvų šviestas. Ponia Sophie Wyster- rienė sako, kada pabaigsiu puo- šimo darba, tada surengsim di- deles iškilmes, taip sakant, nā- mo apšildymą.

Be to, yra žinoma, kad J. J. Mochkrish, viršininkas karo laivo U. S. Sheridan, suteikė citation Lt. Palutisui už tą pa- tį pasižymėjimą.

Zinodamas, kad jisai turės išvykti su savo vienetu į Sai- pan salos mūšius ir kad netur-ės pasiliso, aptarnaudamas savo vieneto sužeistuosius, jis vis vien prisidėjo prie U. S. Sheridan karo laivo gydyto- jų štabo ir suteikė paramą jiems, prižiūrėdamas jau grį- žusius iš Saipan salos sužeis- tuosius.

Jisai dirbo dieną ir naktį iki pat to laiko, kai jam rei- kėjo išvykti su savo vienetu. Admirolas J. J. Mochkrish pa- reiškė, kad šitas jo pasišven- timas išgelbėjo daugelio karių gyvybę ir rekomendavo mār- ynių skyriaus viršininkui, kad jisai būtų pakeltas į aukštesnį laipsnį.

Lt. Palutis jau buvo prisir- nuošęs išvykti į ketvirtą inva- ziją, kai gavo žinią, kad jisai jau yra užsitarnavęs pasiliso ir buvo pasiūstas namo.

Jisai dabar praleis apie 15 dienų namie, o po to išvyks į Great Lakes, kur turės tulį laiką tarnauti.

Visi a. a. Onos Skridulienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami daly- vauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė lieka: Duktė, Anu- kai ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. A. M. Phillips Tel. YARDS 4908.

Apiplėšė Namus

Nepažįstamas vyras paskam- bino varpelį namų 1509 Bryn Mawr avenue, kariuose gyvena pp. Libermanai. Šeiminkė atil- rė duris, o vyras paaiškino, kad atnešė telegramą.

Įlėjęs vidun, vyras surišo po- nių Susan Liberman, jei jos sū- niui Burtonui, 5 metų bernai- čiui, įsakė padėti jam iškratyti namus.

Kone tris valandas piktada- rys šeiminkavo namuose. Ji- sai išsinešė dvejus kailinius, 12 porų nylon kojinių, auskarus, laikrodėlius ir \$86 pinigų. Vi- so padarė šeimai nuostolių apie \$3,400. Vyras buvo apie 40 me- tų senumo.

Pastaruoju laiku piktadariai užpuolė keleto šeimų namus. Šeiminkės, paikusios namie vienos arba su mažais vaikais, gerai padarytų, jeigu laikys na- mus užrakintus ir bus atsar- gios, kai nepažįstami žmonės nori į jų namus įeiti.

Pirkite tose krautuvėse, kur- ios garsinasi "NAUJIENOSE"

CHICAGOS ŽINIOS

Atsišaukia Prašymu Rinkti Riebalus

W. A. Stolte, Karo Maisto Administracijos Illinois apsk- rities atstovas, vėl išleido at- sišaukimą į šeiminkes, pra- šydamas rinkti virtuvės rieba- lų liekanas.

Jisai nurodo, kad per pasta- ruosius kelis mėnesius rink- mas riebalų vis mažėja. Ir ma- žėja. Ir mažėja jis nežiūrint to fakto, kad valdžia paaksti- nimui duoda dvi raudonas stempas už kiekvieną surinktą riebalų liekanų svarą.

Stolte pakartoja senesniai paskelbtą generolo Eisenhow- erio atsišaukimą, kad karui reikia miriadų kulkų, šautu- vų, patrankų, tairų, lėktuvų. Ir kiekviena karo reikmenė, kurių prašo Amerikos karo vadovybė, sako Stolte, reika- lauja riebalų arba jų reikme- nių produkcijai arba operavi- mu.

Vistomenė prašoma rinkti riebalų liekanas neatlaidžiai ir kropsčiai.

Pašalino iš Darbo Buvusį Courtney Samdini

Naujes valstybės gynėjas Cook kauhtėje, William J. Touhy, pašalino iš darbo Ed- wardą N. Schollerį, 833 West 71-st st. Buvęs valstybės gyn- ėjas Thomas J. Courtney sam- dė Schollerį kaip tyrinėtoją gembliaviavimo Chicagoje ir ypač tyrinėtoją vietų, kuriose primami betai arklių lenkty- nėms.

ONA SKRIDULIENĖ po tėvais Kazlauskaitė.

Mirė sausio 7 d., 6:10 val. vakaro, 1945 m., gimus Šiau- lių apskr., Zarinėlių parap., Broniškių dvare. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Palikto nuliudė: duktė Su- zanna Padgurskienė; 4 anu- kai Stanislovas Valeikis, Bronislova Samulis, Pfc. Antanas ir cpl. Kazimieras Padgurs- kiai; 4 pro-anukai ir kitos gi- minės. Lietuvoje — 2 seserys.

Kūnas pašarvotas namuose, 3520 So. Lowe Ave. Laidotu- vės įvyks ketvirtad., sausio 11 d., 8 val. ryto iš namų į Šv. Jurgio parap. bažnyčia.

Visi a. a. Onos Skridulienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami daly- vauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė lieka: Duktė, Anu- kai ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. A. M. Phillips Tel. YARDS 4908.

ADAM WEGIS. SR. gyv. 1517 So. Homan Ave.

Mirė sausio 5 d., 1945 m., sulaukęs 62 metų amž. Gimęs Lietuvoje, Kilučių km., Biržų apskrityje. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Palikto nuliudė: moteris Emilija po tėvais Skudrickai- tės; sūnus Adam Jr. ir jo mo- teris Jeanette ir jų sūnus Tho- mas ir duktė Roseann; duktė Emily Foid ir jos vyras Ho- mer; anukas Donald G. Aldu- cin; pusbrolis Petras Geminis ir jo šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas 1511 So. Pulaski Rd. Laidotuvės įvyks ketvirtad., sausio 11 d., 1:30 val. popiet. Iš kopl. bus nu- lydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Adomo Wegio gi- minės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami daly- vauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė lieka: Moteris, Sū- nus, Duktė, Pusbrolis ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Jos. Nosek and Sons, tel. LAWndale 1150.

Šitokią Praktiką Kainų Ofisas, Draudžia

Kai kurie gudrūs apartmen- tų renduotojai mėgino šitokią praktiką vykdyti gyveniman- jie parenduos apartamentą, jei- gu rendauimkai pirkis rakan- dus apartamentui. Kainų Admi- nistracijos Ofisas uždraudė tą praktiką.

Balsavo Klausimą, Kokiai Unijai Nori Priklausyti

Pirmadienį, sausio 8-tą, 55- 000 Western Union Co. samdi- nių visoj šaly balsavo klausi- mą, kuriai unijai jie nori pri- klausyti—Amerikos Darbo Fe- deracijos, ar C. I. O. Balsavi- mai ėjo Nacionalės Darbo Ta-

SUSIRINKIMAI

LIETUVISKOS TEATR. DRAU- GYSTES Rutos No. 1 susirinkimas įvyks trečiad., sausio 10, 7:30 val. vakaro, Hollywood svet., 2417 West 43rd St. Draugės ir dr-gai kviečia- me atsilankyti, bus daug svarbių dalykų nutarimų. —F. Opulskas, rašt.

rybos priežiūroje. Chicago-Milwaukee srity kompanijos samdinių priskai- toma 4,500.

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DIKYAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

A. B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICEŖO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance Patarnavi- Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAZEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone. PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylimiems Vestuvėms, Bankietam, Laidotu- vėms, Papuoši- mams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigerato- rius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

Chicago's Draugijų, Klubų Valdybos 1944 Metams

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 15-tos WARDOS VALDYBA 1944 METAMS: Pirm.—Floyd J. Dowiat, 5945 S. Albany Ave., tel. Hem- lock 9897; Vice-pirm.—J. Ragaus- kas, 3108 W. 54th St.; Nut. sek.— J. Tarwid, 6453 S. Washtenaw Ave.; Fin. sek.—P. Rakauskas, 3108 W. 54th St.; Kasierius—L. Antanavich, 5800 S. Albany Ave.; Kasos glob.—D. Petrol, 3945 So. Albany ir Mr. Dapsor, 6104 So. Washtenaw Ave.; legalus patarė- jas—Chas. Zekas, 7019 S. Artes- ian Ave.; Korespondentas—A. Planey, 6420 So. Albany Ave.; Maršalka—A. Dulcis, 6406 South Campbell Ave. Susirinkimai įvyk- sta kas trečia ketvirtadieni, kiekvieno mėnesio, antraš: 6812 So. Washtenaw Ave. bažnytinėje svetainėje, Marquette Parke. Pra- džia susirinkimo 7:30 val. vak.

LIETUVISKOS TEATRALIŠKOS DR- STES RUTOS No. 1 VALDYBA 1944 METAMS: Pirmininkas—An- na Alelunas; Pirm. pagalb.— Antanas Mitrauskas, Nut. rašt.— Frank Opulskas, 3949 S. Artes- ian Ave.; Fin. rašt.— Thomas Saikauskas; Kontr. rašt.—Mar- garet Karis; Kasierius—Justin Yuškėnas; Kas. pagalb.—Eliza- beth Tamara; Druų sargas—Ta- das Selickas; Ligonių lankytojas —Tadas Selickas; Koresp.— Frank Opulskas.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIŲ VALDYBA 1944 METAMS: Wm. Kriščiūnas—pirm., 9128 S. Woodlawn Ave.; Jul. Racevici- pirm. pagalb., 3628 So. Parnell Ave.; P. Kilis—nut. rašt., 3947 So. Lituania Ave.; A. Kaulakis —fin. rašt., 3263 So. Halsted St.; Victory 0399; A. J. Zalatoris—iš- dininkas, 6159 So. Artesian Ave., Grovehill 0765; J. Malinauskas—kontr. rašt., 6551 So. California Ave.; P. Juozapavicius—izdo glob., 3210 So. Lowe Ave.; K. Valaitis —maršalka ir ligonių lankytojas, 3314 So. Union Ave.; Dr. J. P. Poska—draugijos kvotėjas, 3133 So. Halsted St., tel. Victory 3687. Susirinkimus laiko kiekvieną mė- nesį pirmą sekmadienį, 12 val. dienos, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

LIETUVISKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTES RUTOS No. 1 VAL- DYBA 1944 METAMS: Pirm.—A. Alelunas, 3429 S. Union Ave.; Pirm. pagalb.—A. Mitrauskas, 3103 S. Halsted St.; Nut. rašt.— Opulskas, 3949 S. Artesian Ave.; Fin. rašt.—Tom. Saikauskis, 2514 W. 70th St.; Kasos kontr.—M. Kairis, 3530 So. Union Ave.; Ka- sierius—J. Yuškėnas, 2547 W. 45 St.; Kasos globėjas—E. Thomson, 3139 S. Emerald Ave.; Ligonii apekunas—T. Salskis, 3945 So. Talman; Teisėjas—J. Bartkus, 4036 S. Artesian Ave.; Teisėjų rašt.—E. Thomson, 3139 S. Eme- rald Ave.; Koresp.—F. Opulskis, 3949 S. Artesian Ave.; Druų maršalka—T. Salskis, 3945 So. Talman Ave.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVAL- KIEGIŲ DRAUGIJS VALDYBA 1944 METAMS: Pirm.—John Pu- niszka, 2605 W. 43rd St., tel. La- fayette 9623; Vice-pirm.—A. Gry- gel, 2919 W. 65th St., Grovehill 1939; Prot. rašt.—Wm. Esmond, 4401 So. Campbell Ave., Yards 9320; Fin. rašt.—M. Corber, 4422 So. Artesian Ave.; Virginia 1579; Izdininkas—A. Endulis, 5610 S. Maplewood Ave., Hemlock 2343; Koresp.—A. Svirmickas, 7202 S. Fairfield Ave.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Maria F. Yokubynienė

- Gabrielė

(Tęsinys)

Rudeniop, pradėjo sklisti kalbos apie lietuvių kariuomenės organizavimąsi. Netrukus tie gandai pradėjo kūnytis. Karts nuo karto pradėjo rodytis būriai ginkluotų vyrų. Kai kurie jų buvo uniformuoti rusų kariškais drabužiais, tai buvo parvykę iš Rusijos buvę rusų armijos kariškiai. Kiti dėvėdavo civiliais drabužiais. Žmonės stebėdavosi, kad vokiečiai tokį judėjimą leido, o tie, kurie tą veikimą reguliavo, suko galvas, kaip išgauti iš vokiečių ginklų ir amunicijos, juo labiau, kad gandai ėjo, jog bolševikai ruošiasi pulsti Lenkiją ir Pabaltijo kraštus.

Tuo laiku labai dažnai pasitaikydavo gaisrų, ir vis netoli amunicijos sandėlių. Vokiečiai dėdavo visas pastangas, kad galėtų patirti kokiū būdu tie gaisrai įvyksta, o žmonėse kildavo panika ir sklisdavo gandai, kad vokiečiai prieš apsisdami Lietuvą viską išdeginis. Bet tretieji žinojo štai ką: vokiečiai labiau bijojo gaisrų, negu vietiniai gyventojai, ir kad tik gaisrus vokiečiams begesinant geriausia proga "pasidalinti" su jais ginklais ir amunicija. Mažai kas žinojo, kaip gaisrai įvykdavo, bet daug kas iš vokiečių žinojo, kad Fredas vienintelis vyras, per kurį ginklai lengviausiu būdu pasiekiami.

Kai gaisras jau eidavo prie pabaigos, o šautuvai, kulkos ir kulkosvaidžiai būdavo saugiai nutempti į mišką, tai Fredas atsirasdavo prie gaisro ir atsidėjusiai padėdavo vokiečiams gesinti.

Dabar tik Lietuvos apsaugos kūrėjai, miestelio N. apylinkėje, sužinojo ir suprato, kokį didelį patriotą jie rado Fredo asmeny. Vienok Fredas nuolat jiems primindavo, kad kol vokiečiai randasi Lietuvoje niekur ir niekuomet apie jį neminėti, nes tas ne tik išeitų jam į naudą, bet taipgi pakenktų bendram lietuvių judėjimui.

Fredas savo širdy nešiojo daug didesnį apmaudą vokiečiams, negu paviršutinė neapykantą galėjo parodyti. Kodėl?

Už ką? Tuo laiku tik jis patstų žinojo.

Atėjo 1919 metų žiema ir galimo bolševikų puolimo spėliojimai virto tikrove. Lietuvos patriotai, matydami vokiečių pasyvumą, stengėsi organizuoti kiek tik tuometinės aplinkybės leido.

Jie ruošėsi atsikratyti vieno engėjo ir gintis, jeigu pulčių antras.

Kiekvienoj tautoj yra gerų sūnių, bet atsiranda ir išsigimėlių; tad ir Lietuvai esant laisvės brėkstančio ryto prieblandoj, vieni jos tikieji sūnūs klėjo savo širdis ant laisvės aukuro — kiti gi vedė bolševikų hordas, kad tie išbadėję ir apiplyšę gruobonyis vėl tą dar neatgimusių, neatgavusių stipresnių jėgų laisvės aukurą išdraskytų, paniekintų, sutruoštų.

Bet tikras lietuvis nutarė stot žūtubūtinėn kovon. Vokiečiai bendro nepasisekimo parbloktai labai nenoriai priešinosi bolševikams, bet neskūpėdami ginklo lietuviams jie bent tuo nebuvo kenksmingi.

Nors šiaurinėje Lietuvoje buvo susidarę būriai vokiečių, kuria terorizuodavo lietuvius, bet Lietuvos kovotojai apsidirbo su vienis ir su kitais.

Nemažai Lietuvos sūnų paaukojo savo gyvybes ant tėvynės aukuro, bet jų garbingi vardai amžinai puoš Lietuvos istorijos lapus, bylodami lietuviu troškima laisvės ir kovą už ją.

Praėjo dar keli mėnesiai ir vokiečiai galutinai pradėjo iš Lietuvos kraustytis. Iš miestelio N. išvyko kelios lietuvaivės, kurios buvo ištekėjusios už vokiečių kariškių. Daug didesnis skaičius merginų nutarė vokiečius lydėti į Vokietiją; apie jas vėliau buvo kalbama visokių gandy, bet vienas iš tų gandy labiausiai žmonėse prigijo, — tai kad važiuojant traukiniu per plačią upę vokiečiai sustūmę visas merginas į ją, kur jos visos paskendusios.

Buvo ir tokių vokiečių, kurie nusprendė Lietuvoje pasilikti ir užvesti šeimyninį gyvenimą.

Pirmoj eilėj Romas nusistatė padaryti patikrinimą, išsiaišvinsame kalėjime, su visais ten esančiais kalininiais savose vietose. Jis rado daug betvarkės, nes švaros ir nepaisymo.

Jis taipgi pastebėjo, kad tarp tarnautojų ir kalinių išgyvenęs tiesiog nežmoniškas elgesys. Vieni kitus keikia ir net skaudžia.

Po to jis įsakė kiekvienai sargų pamainai raportuoti jo raštine, kur Romas davė jiems naujas instrukcijas pasielgime su kalininiais. Naujose instrukcijose buvo griežtai draudžiama kalinius keikti ar juos mušt.

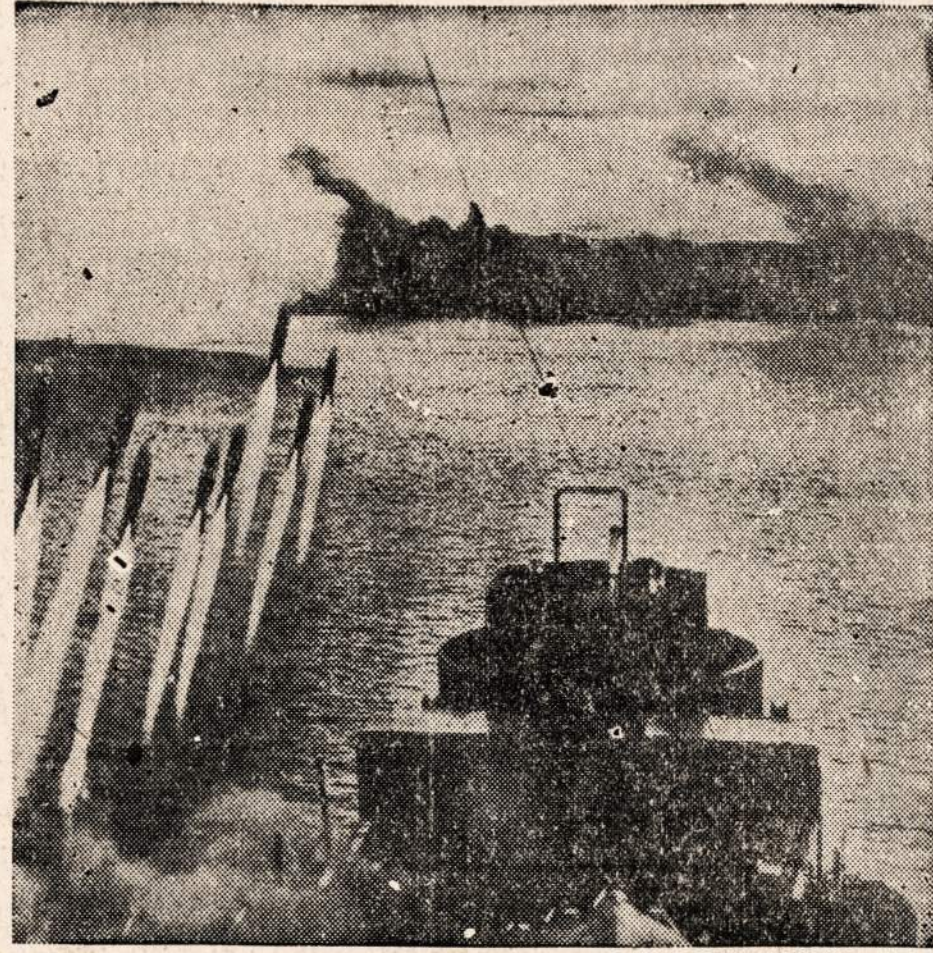
Kuomet visi sargai jau buvo supažindinti su pataisomis savo pareigose, tai Romas įsakė išleisti visus kalinius į didžiulę salę su pilnu sargybos sąstatu.

Tarp kalinių, vieni laikėsi ramiai, kiti bruzdėjo, bet Romui įėjus visi nutilo. Gal ne tiek pagarbos ar pareigos atžvilgiu, kiek smalsumo; kodėl, būtent, juos čia sušaukė.

Romas kiek palaukęs, tartum visų veidus peržvelgęs, pradėjo: —Vyrai! Jums gal nuostabu,

kad visus kartu panorau pamatyti ir ką turiu jums pasakyti. Man teko šio kalėjimo viršininku tapti ne dėl to, kad aš būčiau tos pareigos norėjęs. Ne. Tik dėl to, kad reikėjo. Ir aš neatėjau čia, kad jus skauts, haust ar jus niekint. Ne. Aš atėjau ir noriu būti jūsų draugu, jūsų prieteliu.

Aš žinau, kad daugumas iš jūsų atskirti nuo šeimų, o gal jūs visi turit šeimas, aš dar ne-

Bombardavimas Mindoro įsitvirtinimų. Šis pavėikslas buvo nuimtas gruodžio 18 d., kai amerikiečiai pradėjo išlaisvinti savo kariuomenę, sutikdami labai mažą pasipriešinimą iš japonų pusės.

niną. Tai padarė daugumoje amatininkai, kurie numatė, kad ištriciota Lietuva laukia didelio atstatymo ir kad jie galės sudaryt sau geras pragyvenimo sąlygas.

Visoms Lietuvoje esančioms valstybinėms įstaigoms preėjus lietuvių žinio, Lietuvai reikėjo daug ir įvairių pareigūnų.

Todėl neteko stebėtis, kad kartais žmonės papildavo visai ne jų pašaukimo pareigon. Taip tai atsitiko ir su Romualdu Dumbriu. Jis tapo paskirtas apskrities kalėjimo viršininku. Nors jis priėmė paskyrimą be jokio pasipriešinimo, bet kaip jis pats, taip ir jo šeima, per ilgą laiką negalėjo su jo nauja tarnyba susigyvent. Viena dėlto, kad su teisingumo įstatymais jis visai nebuvo susipažinęs; o antra, žiaurūs ir nepatenkinti kalinių veidai jam būdavo sunkiai pergyvenami.

Pirmąją klūtį Romas nutarė nugalėti, pašveddamas laisvesnį laiką studijoms teisių ir įstatymų. Medžiagą tokiam savęs mokslinimui jis rado kalėjimo knygyne, kur stori tomiai rusų ir vokiečių kalbomis parašyti, išėjoji po dvejų ilgamečių jungų, kurie lietuvių taip smaugė.

Apie antrąją klūtį jam teko dažnai galvot, ieškot būdo, kuriuo jis galėtų pakeist kalinių neapykantą valdininkams į bent šiek tiek pakenčiamą sugyvenimą.

Mes negalime gaut mokytojo, nes jų yra didelė stoka net pradinėms mokykloms, bet aš natariau pats surasti bent trejetą valandų dienoje, per tris ar keturias dienas savaitėje, duodant pamokas visiems, kas tik iš jūsų norės ir aš manau, kad ši salė patarnaus šiam tikslui labai gerai.

Neabejoju, kad jūsų tarpe randasi ir tokių, kurie galės man padėti ir aš tokį patarnavimą labai aukštai įvertinsiu.

Toliau mes turim suorganizuoti amatininkų grupę. Tarp jūsų neabejotinai randasi įvairių amatininkų, kurie norėtųmėt praleisti laiką savo amato srity. Paimkim kad ir stalių, kiek gero jis galėtų padaryti šioje salėje. Čia reikia suolų tiems, kurie norės lankyti kursus; čia reikia spintų knygomis, stalų laikraščiams pasiskaityt ir daug kitokių reikmenų. Kurie esate amatininkais, imsite vadovybę, o kurie pagelbėsit, tie patys galėsit pramokti amato ir jūsų ateities gyvenimo klausimas pasidarys lengvesnis.

Tai vidaus planai, kuriuos aš noriu vykdyti jūsų ir Lietuvos naudai. Atgimusiai Lietuvai reikia darbščių ir pasiryžusių piliečių, o jūsų sveikatai ir bendrai gerovei reikalinga švara, mokslas ir gera savijauta, o tą viską mes galime rasti darbe. (Bus daugiau)

—Vokiečiai reikalauja atiduoti užmuštų kareivių drabužius, kad valdžia galėtų aprūdyti naujas divizijas.

spėjau patikrinti jūsų rekordų. Žinau, kad jums čia būti nėra jokio malonumo, nėra jo ir man. Bet kad likimo buvo lemta jums čia patekti ir praleisti dalį jūsų gyvenimo šiame name, padarykimė kad ši vieta būtų tikrai mūsų visų laikini namai. Namai, kuriuose jūs turit atgailėt už padarytas klaidas, bet kurie galima padaryti malonesniais, negu jie dabar yra, ir tą tik jūs patys galite padaryt. Ir štai kokiū būdu. Pirmiausia šie milžiniški rūmai, kurie iš lauko pusės atrodo gana gražiai, turi būti gražiausiai išvalyti. Pradedant su rytdiena kiekvienas iš jūsų turėsit prisidėti prie savo kamero valymo. Sienos turės būti išbaltintos, grindys langai ir narai gražiai numazgoti. Čiuziniai išskalbtai ir prikimšti naujais šaudais.

Kuomet kameros bus jau švarios, tai tuomet imsitės valyt visus koridorius ir šią salę. Ši salė turės būti paversta į mokslo ir laisvų valandų praleidimo vietą.

Jūs gal jau žinot, kad vokiečiai galutinai apleido Lietuvą ir kad patys lietuviai perėmė visą valdžią Lietuvoje. Mūsų žmonės, engiami svetimų valdovų per šimtmetį su viršum, neturėjo progos pasiekti net ir pradžios mokslo, todėl mes dabar, kad ir suaugę, turim griebtis šio kio tokio lavinimosi. Nes stoka žinojimo ne vieną ir jūsų įstūmė į šią padėtį.

Mums yra malonu perstatyti Madeline Mehlig, Edisono naują Director of Home Economics, kuri bus žinoma kaipo Jane Foster.

Kaipo Direktorė Home Economics programo Northwestern Universitete—kaipo rašytoja ir lektorė apie namų užlaikymą ir valgių prirėngimą, Jane Foster pasidarė autoritete visoje šalyje namų ekonomijos.

Jane Foster, motina ir namų užlaikytoja, žino ir supranta jūsų problemas. Ateinančiais mėnesiais ji suteiks jums jos išbandytus receptus, ji patars, kaip prirėngti virtuvę, kad nereikėtų tiek daug vaikščioti. Jūs kviečiamės pasitarti su Jane Foster—lai ji pagelbsti jums išrišti namų užlaikymą karo metu.

Sveikatos Dalykai

MIKČIOJIMAS

Medikalėj mokyklėj man teko turėti draugą, kuris mokytojo pakviestas vienokį ar kitokį klausimą atsakyti, darė pastangę kalbėti, bet taip mikčiojo, kad nei mokytojas, nei niekas kitas nesupraso jo atsakymo. "Aš manau tu žinai, ką kalbi", pastelėdavo mokytojas, o kiti mokiniai šypsodavomės ir manėme, kad mūsų draugui yra patogumas: ir nežinodamas jis dėjosi žinąs, nes kalbėjimo klūtis saugojo slaptumą. Vėliau šis mūsų mikčiotojas, kad emė praktikuoti savo profesiją, išmoko kalbėti be mikčiojimo. Kalbėjo lėtai, aiškiai ir skambiai. Įprotis mikčioti pilnai dingo.

Esama kelių teorijų apie mikčiojimo priežastį. Nė viena nėra įtikinanti. Daugelis meta kaltę baimei. Nėra abejonės, baimė, kad nesiseks kalbėti be mikčiojimo, pablogina dalyką. Strioke, kada mikčiotojas nori ką nors umai pasakyti, jo kalba visiškai užsikerta. Su namiškais kai kurie kalba beveik be keblumo, gi su svetimais kalba kentasi.

Balso, žodžių ir sakinių padarymui yra reikalingi plau-

čiai, balsinės stygos, gerkle, gomurys, žandai, liežuvis ir lūpos. Liežuvis, gomurys ir žandai kalteluoja burnos didį ir formą, kad padaryti reikiamus garsus, kada kalbame. Kad be keblumo kalbėti, reikalinga yra, kad visi kalbėjimo organai vienas su kitu susiklausytų, derintųsi. Pirmoj eilėj kalbėtojas privalo žinoti, ką jis nori pasakyti. Jo žodynas privalo būti gančtinas jo mintims išreikšti. Kada ir ne mikčiotojas minties nesutvarkęs ir žodžių stokuodamas ima kalbėti, pas jį pasireiškia ir tų pačių žodžių kartojimas ir kartais mikčiojimas.

Mikčiotojas daugiausia keblumo turi su ištariumu prieštasių. Juo labiau jis spiriasi ištarti, juo labiau kliūva. Kada jis kalba atsidėjęs, lėtai ir iš anksto sugalvotus sakinius, kalba darosi sklaidi. Mikčiotojai dainuoja ir deklamuoja be jokio keblumo. Tai parodo, kad fiziologinių defektų jų kalbėjimo organuose nėra. Yra stoka kordinacijos, lietuviškai sakant, susiklausimo. Yra galimybė jį išboulinti. Tik tie visą amžių mikčioja, kurie nededa pastangų savo kalbą padaryti. Dr. A. Montvidas.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-9
Serėdomis ir Nedėl, pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868
Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val vak
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Palsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien—2-4 ir 7-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6099
A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELYE 7330
Namu telefonas BRUNSWICK 0591
Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12: 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik nuo 2-4 ir
6:30-8:30. Šventadieniais: 11-12

DR. STRIKOLIS
Gdytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėl., Sered. ir Sub. vakare
tik pagal sutartį.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namu tel. PROSPECT 1930.

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Serėdoi pagal sutartį.

DR BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETJOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmdie
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namu tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6088
Jei neatsiliepia, šauk—SEELYE 0434
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien,
išskiriant trečdai, ir sekmd.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAVETTE 3210
Rez. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepia,
šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečdai-
dienio vakarais ir sekmdieniais
pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DENTISTAS
Naujai Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUCIAI
DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39
metus kaipo patyres gydytojas chi-
rurgas ir akušeris
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyrų ir moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus. X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 12th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną
dieną, išskiriant šeštadienio vaka-
ro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmd. nuo 10 val iki 12 diena

Edison Home Service su Pasididžiavimu
perstato *Jane Foster*
kaipo naują Director of Home Economics

Valgių Planavimas
Virtuvės Planavimas
Namų Apšvietimas

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuosimantį—be komišino PAS
MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

Pinigai padėti prieš sausio 10 d., skaitysis nuo sausio 1-mos d.
MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ IDETUS PINIGUS.
DUODAME PASKOLAS ANT ILGU METŲ, LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
UNIVERSAL
Savings and Loan Association
1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
3c. per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savetei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500.	
Pinius reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Uždraudė konvencijas

Karo mobilizacijos direktorius Byrnes paskelbė patvarkymą, kad po vasario 1 dienos jokia organizacija nešauktų suvažiavimo, ir kuri turėtų vykti geležinkeliais daugiau kaip 50 delegatų. Išimtinuose atsitikimuose valdžia gali duoti leidimą, jeigu suvažiavimo rengėjai įrodytų, kad jį yra reikalingas karo pastangoms. Šitas patvarkymas yra paremtas ekonomijos sumetimais: valdžia nori, kad nebūtų apsunktas transportas, kuris aprūpina kariuomenę ir esmines karo pramonės.

Visi lojalūs piliečiai priims jį be zurzėjimų, nors daugeliui organizacijų gali dėl to susidaryti keblumų ir gali nukentėti tam tikri bizniai (pav. viešbučiai), kurie gauna žymią dalį pajamų iš konvencijų.

Amerikos Lietuvių Taryba, kaip jau žinoma, yra nutarusi kada nors šių metų bėgyje šaukti visuotiną Amerikos Lietuvių Kongresą ir pavedė savo Vykdomam Komitetui parinkti tinkamą jam laiką, atsižvelgiant į aplinkybes. Aišku, kad Kongresas negalės būti šaukiamas tol, kol bus galioje aukščiau paminėtas patvarkymas.

Bet dėl to neprivalo sumažėti veikimas Lietuvos laibui. Kolonijoje jį turėtų būti smarkesnis, negu kada nors praityje. Galima rengti mitingus ir prakalbas ir šaukti vietines konferencijas, į kurias delegatų atvyksta gatvekariais ir automobiliais; galima rinkti aukas Lietuvos išlaisvinimo reikalams.

Kiek galint išpudingiau turėtų išmesti būti paminėta Lietuvos nepriklausomybės sukaktis vasario 16-tą. Abejojantiems Amerikos žmonėms reikia parodyti, kad lietuviai dar nenustoję vilties, jėgai karo laimėjimas prieš agresorius suteiks laisvę pavergtoms tautoms, didelėms ir mažoms.

Remdami karo pastangas, Amerikos lietuviai tuo pačiu laiku siekia teisingos taikos, pagrįstos laisvės ir demokratybės principais.

Vaisiai, kurių jie nesitikėjo

Komunistų diriguojama E. A. M. organizacija Graikijoje kovojo prieš koalinę valdžią, kurios priešakyje stovėjo socialdemokratas Papandreou. Kai šita valdžia pareikalavo, kad E. A. M. nuginkluotų savo partizanų armiją E. L. A. S., kaip kad buvo visų koalicijos partijų susitarta, tai E. A. M. atstovai pasitraukė iš valdžios, paskui surengė protesto demonstraciją Atėnuose ir iššaukė ginkluotą sukilimą, kuris privertė Anglijos kariuomenę įsimaityti į vidutinę graikų kovą.

Ką jie tuo laimėjo? Sukilėliai nenorėjo premjero Papandreou. Vietoje jo, dabar yra gen. Plastiras, kurį paskyrė arkivyskupas Damaskinos.

Anglų kariuomenė kartu su Graikijos valdžios ginkluotomis jėgomis išvyko sukilėlius iš Atėnų miesto ir Attica pusiasalio ir veža juos toliau. Kadangi sukilėliai atsisakė pasitraukti iš sostinės ir jos apeliškių geruosiu, tai britų generolas Scobie nesutinka kalbėti apie taiką su E. A. M. vadais. Naujasis premjeras, gen. Plastiras, irgi nerodo mažiausio noro daryti kokių nors nuolaidų komunistams.

Tuo tarpu karas, kuris ėjo Atėnuose per visą mėnesį, pavertė tą gražų Graikijos miestą griuvėsiais. Tūkstančiai žmonių žuvo, kiti tūkstančiai yra sužeisti.

Jau prieš prasidedant pilietiniam karui, Graikijoje siautė badas. Per visą šią kruvinos kovos laiką gyven-tojų šelpimas tose srityse, kurias kontroliavo sukilėliai, buvo sustabdytas. Maistas ir drabužiai, atvežti iš Amerikos, paliko neiškrauti iš laivų, laukiant iki pasibaigs šaudymas.

Tokių būdų Graikija šiandien yra nepalyginti blogesnėje padėtyje, negu kad buvo gruodžio mėnesio pradžioje. O sukilimo vadai, kurie turėjo 6 vietas valdžioje, šiandien neturi nė vienos. Ir generolas, kuris dabar stovi ministerių kabineto priešakyje, yra daug mažiau sukalbamam, negu kad buvo pirmesnysis premjeras, socialdemokratas Papandreou.

Tai ve ką "laimėjo" komunistai savo "revoliucine" taktika. Žinoma, jie ne tiek kalti, kiek jų mokytojai ir kurstytojai, kurie sėdi Maskvos Kremliuje. Bet šitie tikrieji Graikijos nelaimės kaltininkai pilotiškai nusiplauna rankas — ir pasisveikins su tais, kurie E. A. M. sukilimą malšina.

APŽVALGA

INTRIGOS PRIEŠ LIETUVIŲ FONDĄ

Ne gana to, kad komunistai veda biausiąją kampaniją prieš Bendrąjį Amerikos Lietuvių Fondą (BALF), nesisarmatydami net jį melagingai skysti valdinėms istaigoms, jam nuolat stengiasi visokiais būdais pakenkti taip pat ir dešinieji tautininkai. Daug vietos savo špaltose pašventė atakoms prieš BALF ir jo vedėjus Brooklyn "Vienybė".

Pastaruoju laiku ji buvo šiek tiek prikandusi liečuvai. Bet perėtos savaitės numeryje ji vėl pradėjo tęsti savo melodiją, pranešdama su savotiškais "pamarginimais" apie BALF vedėjų rezignaciją.

Vedėjas Gyorda, apie kurį plačioji visuomenė nedaug težinojo, yra padaromas tame "V." pranešime tokiu svarbiu asmeniu, kad be jo, girdi, gali sugriūti visas Fondas. O kalbas dėl jo pasitraukimo esąs BALF prezidentas, kup. Končijus. Tuo pačiu laiku Brooklyn laikraštis atakuoja katalikų srovę, kuri huk "siekia visiskai BALF kontrolės", ir, kaip šito siekimo pavyzdį, įsai paduoda tą faktą, kad Fondas duodas savaitraščio "Amerika" spaustuvei spaudos darbus!

— Apie tą incidentą "V." parašė ir istisą editorialą, atkreipiant prieš Dr. Končijaus asmenį, kuris yra vadinamas "diktatorium" ir kurio vieton pataria BALF direktoriams "išrinkti naują pirmininką". Editorialas baigiamas tokiais žodžiais:

"Tikrai skaudu, jeigu dėl vieno žmogaus netakto, turėtų užsidaryti durys tos istaigos, iš kurios Amerikos lietuviai tiek daug tikėjosi."

Nuo kurio laiko p. Tyšliavai pradėjo taip skaudėti širdis dėl to Fondo? Juk dar visai neseniai įsai dėjo į savo redaguojamo laikraščio špaltus tokias "informacijas" apie BALF, kurias su pasigerėjimu persispauzdindavo bimbinkiniai, stengdamiesi suardyti Fondą!

Tyšliavos asarų vertę galima numanyti jau vien iš to, kad įsai, pūsdamas didelį burbulą iš p. Gyordos rezignacijos, elgiasi aiškiai šališkai. Įsai paduoda rezignavusio tarnautojo versiją ir ją dar pastrina — taip kad išeitų, jėgai yra kalbas BALF prezidentas; o apie antros pusės pažvalgą šitame reikale nepasako nė žodžio. Rezignacijos priėmimo klausimą svarstė bent trys valdybos nariai. Tai kodėl jį jų nuomonės yra ignoruojamos, ir kodėl visa atsakomybė yra verčiama tikrai ant vieno asmens, jeigu įsai tarėsi su kitais?

Laikraštis, kuřis nuoširdžiai renia svarbią visuomenės istaigą, šitai nedarytu. Jeigu įsai nesuspėjo patirti "visos istorijos", t. y. išgirsti abiejų pusių nuomones, tai įsai palauktų, iki dalykas pilnai paaiškės, o ne bėgtų į publiką su "sensacija", kuri galį iššaukti kivirčus ir nepasitikėjimą visuomenėje!

Tautininkai vis giriasi, kad jie trokšta "bendro darbo". Bet štai šelpimo srityje, kur, rodos, ko mažiausia reikėtų kišti politiką ir kur vis geros valios žmonės galėtų išsieti, tie "bendradarbiai" elgiasi taip, lyg kad jų tikslas būtų griauti, o ne kooperuoti.

MOWRERIO RECEPTAS

Žurnalistas Edgar Ansel Mowrer, kuris yra špaltų spalbas prirašęs "liberališkų" dejavimų dėl Miuncheno kapituliacijos ir dėl "darlanizmo" Afrikoje, sugalvojo planą

"trims diekiam" (Big 3) sutaikyti.

Kad daugiau nekiltų nesutikimų tarp prezidento Roosevelt, premjero Churchillio ir maršalo Stalino, Mowreris pataria, kai jie trys turės sekančią konferenciją, kad JAV prezidentas pasiūlytu patvirtinti visą, ką iki šiol Stalinas su Churchilliu yra pagrobė arba pasidalinę, o už tai pareikalautų iš jų pusės žmoniškai elgtis ateityje. Įsai rašo:

"Įsai (F. D. R.) galėtų pavyzdžiui, pasiūlyti štai ką: Jungtinės Valstybės ir Britanija (a) pripažinti buvusių (? — "N." Red.) Baltijos valstybių ir rytinės Lenkijos, be Lvovo, prijungimą prie Sovietų; (b) pripažinti maršalo Tito ir kai kurias Sovietų remiamas 'valdžias'; (c) teiks pilną ekonominę paramą Sovietų Sąjungai karo metu ir po karo. O atsilygindama už tai, Sovietų Sąjunga sutiks 'pasiaukoti' štai kokių būdų: (1) kad būtų tuojau įsteigta trijų valstybių politinė taryba..."

"Liberalų" Mowrerui visai neateina į galvą mintis, kad milijonai žmonių, kuriuos įsai siūlo "padovanoti" Sovietų Rusijai arba pavesti Maskvos agentų valdžioms, gali būt šitokiam likimui priešingi. Argi Mowrerio akys tie žmonės neturi jokių teisių?

Zmogus be jokių principų. Bet įsai įsivaizduoja esąs labai pažangus!

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Moratoriumas apdraudus bendrovėms

WASHINGTON, D. C., sausio 8 d. — Baltųjų Rūmų paskelbtas susirašinėjimas rodo, kad prezidentas sutinka paskelbti apdraudus bendrovėms moratoriumą iki 1946 metų kovo 1 dienos.

Bendrovės turi metus laiko persitvarkyti, o vėliau ir joms bus taikomas prieš turstus nukreiptas istatymas.

— Kuomintang komitetas nutarė sušaukti kongresą gegužio mėnesį.

— Kanadiečiai veržiasi Ravnos gilumon, sako štabas.

— Sovietų radijas atpasakojo kelis prezidento Roosevelt kalbos vietas.

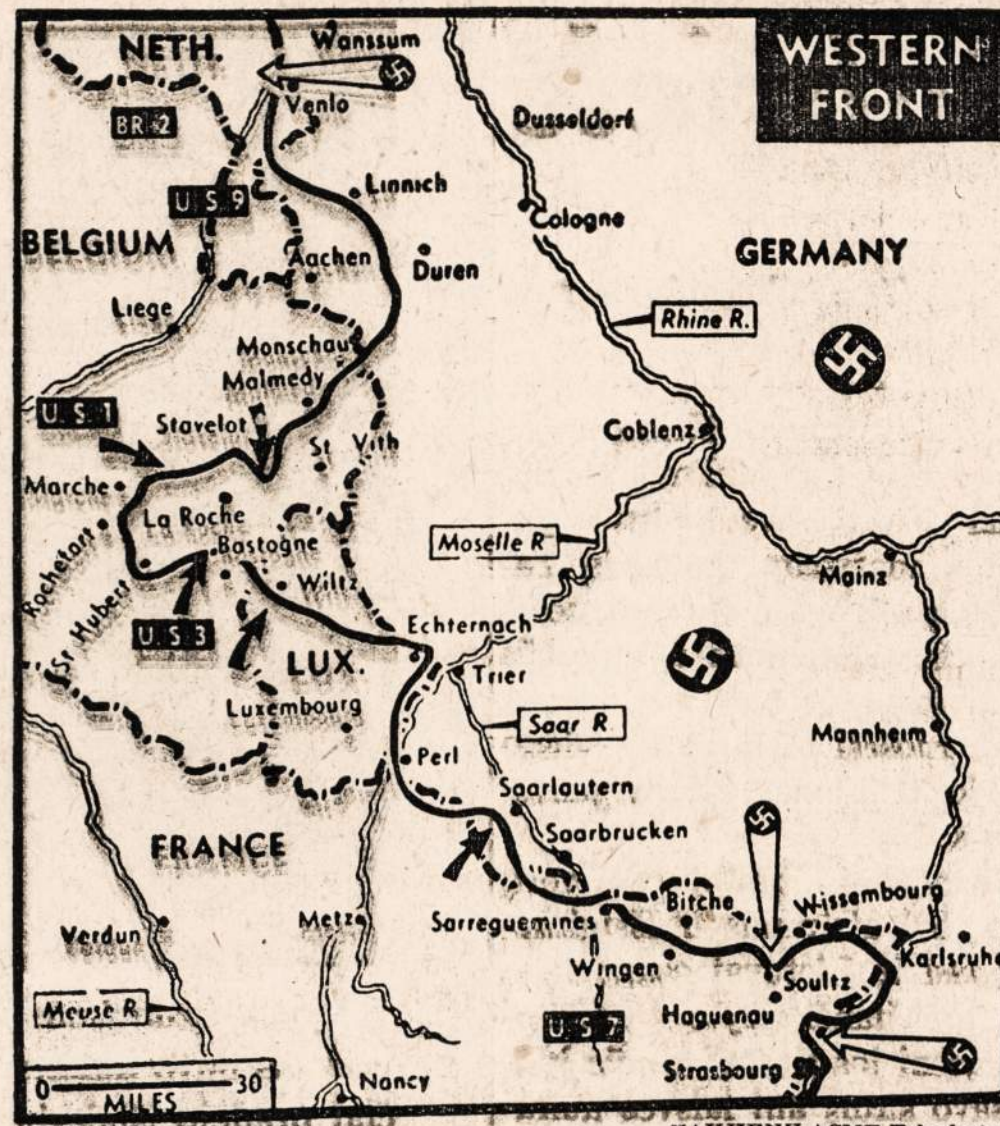
— Turkijon atvyko 600 Rumunijos žydų, kurie važiuoja į Palestiną.

— Detroite teisėjas padėjo kalėjiman du tikiybinkus už pastangas atgauti Rumunijos karalių į J. A. Valstybes.

GINKLŲ GAMYBAI SKUBIAI REIKALINGA DAR 130,000 DARBININKŲ

WASHINGTONAS. — Paul V. McNutt, Karo Darbo Jėgos Komisijos pirmininko, pranešimu, dar papildomai reikalinga virš 130,000 darbininkų įvairiems karo pramonės darbamams, kaip artilerijos, mortar ir mašinių ginklų, reikalingų Europos ir Pacifiko frontams, gamybai. McNutt pažymėjo, kad darbo jėgos pareikalavimas padidėjo deka padidėjusios karo pramonės visose srityse, pradėdant žaliavų išdirbimui ir baigiant prekių supakavimu. (OWI)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Belgijos-Liuksemburgo fronte, kur naciai buvo prasiveržę pirmyn, sąjungininkų armijos nukirto jiems pasitraukimo kelią. Dėlei to naciai dabar atsidūrę spąstuose ir turi pusėtinai keblumų.

Iš Pietų Amerikos

Nadas Giedraitis

IŠ ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMO

S. L. Arg. Žinios

LIETUVIŲ ATSTOVAI KONGRESE

Argentinos mutualistų (pašalpinų organizacijų) kongrese, įvykusiame spalį 5, 6 ir 7 dienomis Kongreso rūmuose Adlyvavo 482 delegatai ir daug patarėjų. Nutarta padaryti daug palengvinimų draugijoms.

Šiame didingame kongrese Susivienijimą Lietuvių Argentinoje atstovavo pirmininkas Genrikas Šimkūnas, o patarėjais buvo J. Každaila, G. Pilypaitė ir P. Stalioraitis.

Lietuvių Centra atstovavo pirm. Kazys Mankus. Patarėju buvo A. Misiūnas. Dalyvavo ir mokytoja E. Ryselienė.

Spalį 8, 1944 įvyko iškilmingas kongreso sesijų uzbai-gimo aktas, draugiški pietūs milžiniškame Parque del Retiro restorane, dalyvaujant 2,500 žmonių. Kalbas pasakė kongreso vadovybės ir vyriausybės atstovai. Šiose didingose iškilmėse lietuviai atstovavo susivienijimiečiai: ponis M. Pilypienė su dukra Genovaite, ponis A. Šimkūniene su dukra Elena, ponios K. Gervienė, A. Virbickienė; S. L. Arg. veteranas P. Stalioraitis, Sporto Klubo veikėjai A. Arlauskas, S. Šiaučūnas ir S. L. Arg. spaudos organo redaktorius K. N. Norkus.

— Kuomintang komitetas nutarė sušaukti kongresą gegužio mėnesį.

— Kanadiečiai veržiasi Ravnos gilumon, sako štabas.

— Sovietų radijas atpasakojo kelis prezidento Roosevelt kalbos vietas.

— Turkijon atvyko 600 Rumunijos žydų, kurie važiuoja į Palestiną.

— Detroite teisėjas padėjo kalėjiman du tikiybinkus už pastangas atgauti Rumunijos karalių į J. A. Valstybes.

GINKLŲ GAMYBAI SKUBIAI REIKALINGA DAR 130,000 DARBININKŲ

WASHINGTONAS. — Paul V. McNutt, Karo Darbo Jėgos Komisijos pirmininko, pranešimu, dar papildomai reikalinga virš 130,000 darbininkų įvairiems karo pramonės darbamams, kaip artilerijos, mortar ir mašinių ginklų, reikalingų Europos ir Pacifiko frontams, gamybai. McNutt pažymėjo, kad darbo jėgos pareikalavimas padidėjo deka padidėjusios karo pramonės visose srityse, pradėdant žaliavų išdirbimui ir baigiant prekių supakavimu. (OWI)

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

di, P. Taraška su sūnum ir dukromis, Griškevičiai iš Quilmes, Peržiai, Petroniai, Petronaičiai, "A. L. Bals" leidėjas P. Ozinskas su žmona, red. K. N. Norkus, R. E. Ešiai, K. Šimkus, K. Balčiūnas Jr., J. Povilauskas su žmona, Vazques, J. Kalčiai ir kt.

Po skanios vakarienės jaunimas pašoko ir svečiai palinkėję vienturčiui Pocių sūniui laimingo gyvenimo parvyčių išsiskirstė.

VAISĖS PAS URBIECIUS

Rugsėjo 16, 1944 "Adetu" metalurgijos fabriko savininko Vlado Urbiečio namuose Lanoose įvyko gražios vaisės, nušitesusios iki sekmdienio vakaro. Tąpa pakrikštytas mokslivis Robertas Urbietis. Kūmais buvo ponis Adelė Andriuškiene ir B. Mogila iš Kordobos. Svečių tarpe matėsi Sr. Uteda su šeima, K. E. Gasevičiai su šeima, inž. Pr. Krapiavėckas su žmona, Andriūškai su dukra Irena, Palilioniai, Čerņiai, kun. Vengras ir kt. gerb. Urbiečių šeimos draugai ir bendradarbiai. Gerb. ponis Urbiečius maloniai pavaišino svečius, kurie pakėlė daug tostų už mokslivio Roberto ir vaišingų šeiminkų sveikata.

BUVŲ GRAŽIOS VESTUVĖS SKIKO — PUZINAITĖS

7.10.44 Buenos Aires miesto Civilinėje Registre apšvędė šaldytuvų knygvedis Vladas Štikas iš Berisso, su panele Stase Puzinaite, žinoma mūsų scenos veikėja ir dainininke. Vestuviniai pietūs įvyko sausios tėvelių namuose, Bs. Aires, o vakarienė jaunojo mamytės ir tėvino namuose, Berisse, kur vedėbos ir bažnyčioje pastiprintos.

Berisan su jaunaisiais buvo nuvykę jaunavėdžių giminių ir draugai: broliai E. K. Šimkai, B. Survila, J. Žibolis, Mėškauškai, R. Taraška ir keletas kitų. Jaunavėdžiai medaus mėnesį leidžia Sans Souci, pas gerb. Senulius.

VISOKIOS INFORMACIJOS

BONŲ VAJUS PRIVALO PA-VYKTI, SAKO CARUSI

Ugo Carusi, Administracinis J. V. Valstybės Gynėjo Padėjėjas, sako: Mes esame dar vieno karo paskolės vajuos sukūryje — šį kartą šeštojo. Karas dar tebevyksta, ir niekas negali išpranašauti, kada pasibaigs mūšiai. Bet mes visi tikimės, kad jis yra paskutinėje fazoje, bent Europos fronte. Bet ko jis pareikalauja Pacifike, tai dar viena problema.

Tuo tarpu karo išlaidos tebesitęsia. Tiesą pasakius, jos dar net ir kyla, nes rengiamės suduoti priešui paskutinį smūgį, kam pinigai dar vis reikalingi. Visuomenė prašoma šį kartą paskolinti 14 bilijonų dolerių.

Dar nebuvo tokio atsitikimo, kad Amerikos paskolos vajuos nebūtų pasiekę sau nustatyto tikslo, nes Amerikos gyventojai per daug gerai numato, ką reikšima šiam kare pergalė. Svetimos kilmės amerikiečiai apie tai nusimano ne kiek nemažiau, jei ne daugiau. Jiems šio karo pergalė turi dar daugiau prasmės. Jie atsimena užuopoliko su-naikintas šalis. Jie pažįsta žmones, kuritos naciai — agresoriai nužunkino. Kai kurių giminių yra nukankintųjų tarpe.

As esu tikras, kad tie amerikiečiai pasitikis šestąjį Karo Paskolos Vaju tokiu pat rintumu, kokių jie pasitiko pirmąjį įvykusius vajuos, ir įsigys ekstra bonų, kaip to pataria mums visiemės mūsų valdžia.

Šis vajuos privalo pavykti. Mes visi privalome įnešti savo dali ir dar viršaus. (OWI)

Zemaitė

A T Ž A L A

Per šv. Petrą Varniuose ši-
met buvo labai didelis preky-
metis. Aplinkiniai šnekėjo, jog
kitais metais nebūvę tokios
daugybės žmonių. Bet ir diena
buvo labai graži: nors gaidyk-
ste pėrėjo būrys lietaus, bet
dieną nusigiedrijo ir buvo sau-
lėta, keliai nė maž nedulkėjo.

Rytmetį, dar anksti, važiuo-
jant nuo Ožtakių kalno, netoli
miesto pavaizdu keturi vieškie-
liai, — nuo Tverų, Laukuvos,
Kaltinėnų ir Pavandenės, — ku-
riais žmonės be pertrūkio, kaip
virvės, traukė į miesčuką va-
žiuoti, raiti ir pėsti. Stebėjosi
nevienas, kur gi galėjo ir su-
filpti tokia daugybė žmonių ir
teisybė, nuo-pat ausros ligi pus-
dienio tvino ir tvino; miestelis
ir visi jo užkampiai prisikim-
šo pėpilaičiai vežimų, arklų
ir žmonių, vos galėjo gatvėmis
persigrūsti; kitur, norint išėiti,
teko lipti per rodiklius arba te-
kinius. Nors priemiestyį stovė-
jo dešimtininkų visa šerengė,
rikiuodami ir tvarkydami, vie-
nok per didelę minią ečios pa-
daryti ant kelio negalėjo. Cuk-
rainininkai, paupariai, kumedi-
ninkai ir kiti, kuriems reikėjo
rinkoje būdas pasistatyti, turė-
jo brangiai užmokėti už vietą.
Geras buvo dar uredininkui pel-
nas ir iš kitų pirklių, kaip an-
tai: iš puodžių, skardininkų ir
kitų tokių. Visi jie, kol nusi-
piko savo prekėms pasisklei-
sti vietą, gerai užlopė batus po-
licijai. O kur buvo arklų tur-
gis, iš ten policija nė žingsnio
nebeatsitraukė: ten pervis ge-
resnis jiems buvo uždarbis. To-
kia vieta, žinoma, ir vagims ge-
ra: pasipirkę tvarkadarius, be
baimės pardavinėjo ir mainika-
vo vogtus arklus.

Toliau už tilto, pas mūrinę
bažnyčią, rodos, truputį dau-
giau ečios, nors taip-pat veži-
mas prie vežimo ir gatvėje žmo-
nių statinu. Čia pereiti buvo
luosnas, nors ankštas kelias;
juo žmonės vieni ant bažnyčios,
kiti priėjus, ant miesto, pasi-
stumdydami pečiai ir alkūnė-
mis, be pertrūkio vilnijo ir vil-
nijo.

Sventoriuje lygia dalia sprū-
stė, o bažnyčioj ką gi beklau-

si, labiausiai per sumą: kaip
užgriežė. Aginskio dūdorai,
kuone užsitraiškė žmonės ne
tiek apie altorių, kiek toj ker-
čioj, kur stovėjo muzikantai.
Keli šveiceriai vos valiojo ap-
ginti juos nuo žmonių apguli-
mo. Po sumos paskui dūdorių
ištutėjo daugybė žmonių, tru-
putį pamažėjo ir sprūstė baž-
nyčioje.

Po visako, šalia šventoriaus
už upės, lygioje plotmoje, kei-
stas matyti turgus — prisirin-
kė nemaža visokių žmonių, šo-
kinėja arkliai, girdėti griežimas
dūdorių. Žmonės už kits-kito
skubėjo, bėgo visi į tą pusę.
Jaunuomonė, pranokdami vie-
nas-kitą, "ant vistavų" lėkė.

Ten, pačiame viduryje plot-
mos, sustatyti keli stalai, ap-
statyti krasėmis, kuriose sėdė-
jo, matyti, pėti diduomenė...
uostoriai, paputžandžiai, pika-
kėčiai, su spitėmis kepurėse,
kitam ant pečių spindinčios per-
petės, tokios didelės, kaip ab-
rinai. Apie juos ratu išmaigti
stulpeliai ir apvesta virvė su
pertrūkio jėgi; per porą siek-
nių palikta ečios ir antrą sy-
kį apvesta virvė, taip-pat ant
stulpeilių. Tame virvių tarpe
vyrai vedžiojo į rataną po vie-
ną šokinėjančius arklus, didė-
lius ir mažus, kažki-kokiomis žy-
melėmis prikabinėtomis prie
ausų. Šiapus antrojo ratano,
plotmoje, sėdėjo būrelis dūdo-
rių, kurie atsipuzdami po va-
landėlę, rėžė maršus, kaip pa-
siutę. Apie juos ir kitoje pu-
sėje vaikštinėjo arba sėdėjo ki-
ta ponybė, toliau — būriai po-
nių ir panų, išsiuopusių gra-
žių-gražiausiai. Jos šnekėjo,
juokavo, sveikinos, rinkos į bū-
rius, vėlek skaidės skrybavo,
švytravo po visą plotmą, kle-
gėjo, kaip žąsų po nepiautas
avizas. Pakraštįj apluko, dar
didesniu ratu apstojo stori
prastieji žmonės, žiūrėjo išsi-
žioję į viską ir pirštais ro-
dė pažįstamus ponus. "Šit Rieta-
viškis Aginskis, antai Ploteris,
Pilsuskis, Ulmeris!" — kas ku-
rį pažindamas, rodė kitiems,
kaip kokį nuostabų daiktą.

Arkliai vedžiojami taip šoki-
nėjo, spardės, dviejuo trijuo
sukibė vos galėjo nutūrėti.

Tarpe susirinkusių žmonių
buvo vienas vyriškis, nebejaun-
nas, bet dar žilės nebraukęs,
nors į kuprą jau truputį sulin-
kęs. Jo stambios, tvirtos ir gys-
lotos rankos, matyti, papratu-
sios sunkų darbą valdyti, ir ant
veido smulkios rukištelės, pri-
juodavusios, neišsprausiamos —
rodė kalvio amatą. Juodos jo
akys žibėjo sąžinės ramumu...
Stovėjo, jisai pasirėmęs ir vyp-
sodamas vedžiojo akimis po vi-
są turgaus plotmą.

Ko tie arkliai taip šoki-
nėja? — paklausė kalvis sto-
vinčio šalia jo žmogelio.

— Dėl to, kad girti, — tas
juokdamas atsakė. — Neseniai
pats mačiau... Nam baltasna-
piui supylė į gerklę du butelin
arielkos... ką dirbs nesokinėjęs!
Taip ir kitiems ipila gerai, pa-
skui imano iš kailio išsinerti...
Taip arklų švelnumą rodo, pfu!
Ir nuėjo nusispiovęs, nė su
kalviu nebešnekėjo.

Kalvis žiūrėjo į arklus. Tei-
tvėręs kalvį į glėbį, užniko mei-

SPRINGFIELD, ILL. — Teisėjas Murphy prisai-
kina Dwight Green (po kairei), kuris liko išrinktas
Illinois gubernatorium antram terminui.

sybė, nė vieno nebuvo nusto-
vinčio rimtai, visi šokinėja pie-
stu, knarkčioja, plunkščia, lipa
stačiai ant žmogaus, kaip pa-
siutę; baisu, kad žmonių nesu-
tryptų.

Vėpsojo kalvis dar valandą.
Saulė gerai jau iš pietų iškry-
po. Pasidairęs, nėsinos prie sa-
vo vežimo, siauru keleliu nu-
ėjo ant medinės bažnyčios. At-
dara bestovinti, bet tuščia...
Žvalgydamas šen ir ten, atsiži-
no, jog jam išpuolė eiti dabar
per pat arklų turgų. Grįžti at-
gal aplinkui—toli; vos-ne-vos
pakromiais prisliko ligi savo
vežimo. Per dieną nusistumdęs
sprūstė žmonių, vis stačias
vargės, labai nusigėrėjo atsisė-
dęs. Tuomet atsipūtęs ėmė sta-
bėties į jomarkaujančius.

Vaikinai, susirinkdami bū-
riais, klemetas, armonikas, mu-
zikas griežė, cypino šuns bal-
sais, net ausys spengė. Prie to
dar pritarė pavargėlių balsai,
giestančių ir nebylių, skambi-
nančių varpeliais, po-pat arklų
kojų susėdusių. Mergaičių ir
jaunų moterėlių gausiai prisir-
rinko prie būdų su moteriškų
jų parėdnėmis. Tenai jos gob-
stės sketėliais, lygo kreizus,
juosinėjos prijuostėmis, klau-
sinėdamas kita-kitos: "Ar ge-
rai, ar pritinka?" Tuo tarpu
pardavėjos veidrodis spruko iš
rankų į rankas.

Krūvos senių vyrų, kurių
daugelis jau buvo įkaušę, mai-
nikavo arkliais: raižė juos, de-
rėjos, ginčijos, kitur ištiesė jau
barės ir keikės. Jų bobos, apsi-
sunkinuosios puodais, rėčiais ir
kitokiais pirkiniais, traukė vy-
rus už rankovių, vadindamos
namo, tur būt, privengdamos
muštynių, nors, atsitikus gerai
progai, po puskvortę būtų ir
pačios dar išmaukusios.

Toliau kalvio akys nuslinko
į dvilinkas pauparių būdų eil-
es. Sukos ir ten nemaža žmo-
nių, pirkinėjančių šokių-to-
kius mažmožius. Netolimais ap-
linkui slankiojo ir žandarai,
šnekėdamas savitarpyje, būsiis
neišmaną, nesergstą. Pa-
šokęs nuėjo tenai ir kalvis, į
kiekvieną būdą kišo nosį ir vi-
sur šį-tą lygo, bet nieko ne-
piko. Ant galo vienoje ilgiau
užtruko, matyti, kažki-ką derė-
jos. Pardavėjas, apsidairyda-
mas atsargiai, ištraukdamas iš
ančio pluošką poperių, rodė
kalviui, patyliais šnekėjos ir at-
gal kišo sau į antį. Tur būt,
nesulygęs, kalvis nusinėšino at-
gal.

Netoli vežimuko kažki-kas, nu-
tvėręs kalvį į glėbį, užniko mei-

žą nuopelną mūsų tėvynės bu-
dinime. Ir dabar susitikęs ne-
iškentė nepasigėrėjęs jo dar-
bais.

Dėl karštų Bronislovo žo-
džių kalvis tik nusišypsojo, nu-
leides nosį, ir, pakinknojęs gal-
vą, tarė:

— Gana, gana, nebeausink
burnos apie tuos dalykus. Pa-
kako man, pakaks ir tau, vai-
keli!

Tokiu atsakymu jis, kaip
sniegais, apibėrė Bronislovą,
net kailis šiam atvėso.

Bronislovas, neištikėdamas jo
žodžiais, dar kalbino:

— Kam čia turi slėpties, An-
tanėli? Juk aš nė žandaras...
Lygu aš nemačiau, kad ir da-
bar nusipirkai?

— Nesislepiu nė maž, — ta-
rė kalvis. — galiu atvirai pa-
sipasakoti tau, kaip-jei savo
vaikui. Teisybė, jog daugiau,
kaip dešimties metų, visą savo
uždarbį padėjau tiems reika-
lams. Pirkau raštus, gabenau
iš užsienių, brangiai mokėda-
mas, vildamos, jog nuo manęs
išpirks, kad ir pigiau mokės,
raginau kiekvieną skaityti, gy-
riau, įkalbinėjau, patarinėdamas
pasiskirti, kokių kas nori; ma-
tydamas, jog niekas neperka,
daliau veltui skaityti, reika-
laudamas nuo žmogaus, kad
vienus raštus perskaitęs man
atiduotų, kitus pasiimtų, kad ir
kiti visi tuos raštus kaitaliotų,
idant raštai vis darbe būtų.
Taip išdailinęs vienus raštus, ne-
guozdamas savo skatiko, parga-

— Ar besveikas parvykai,
Bronislovėli? — pratarė kal-
vis. — Kas begirdėti?... Įžen-
gei jau į šmąją?

— Žengti, berods, įžengiau,
— tarė Bronislovas. — Ekza-
minas pavyko, bet tolesnį mok-
slą gali pertraukti man tėve-
lio mirtis: vargu begalėsiu iš-
sitarpuoti iš namų.

Tariant pastaruosius žodžius,
sudrebėjo sidabrinis jo balsas,
ir gražios akys kupinai pritvi-
no ašarų, tūrėjos tik dar po
blakstienų.

— Tokia Dievo valia vaike-
li, — tarė kalvis, — užteks tau
mokslu... Žambris arba dalgis
nereikalaus nuo tavęs diplomo,
o valščiaus raštininkas arba
uredininkas nėbevedžios už no-
stės sketėliais, lygo kreizus,
juosinėjos prijuostėmis, klau-
sinėdamas kita-kitos: "Ar ge-
rai, ar pritinka?" Tuo tarpu
pardavėjos veidrodis spruko iš
rankų į rankas.

Suprantu labai gerai tą
savo uždavinį ir aš pats, — pri-
davė Bronislovas, — bet nenorė-
čiau taip iškinėti į vieną žė-
mę, reikėtų imties ir už kitokio
darbo, dėlto nė vieno tėvelio,
bet kartu ir tamstos pėdomis
norėčiau žengti.

Čia Bronislovas ėmė klau-
sinti kalvio apie raštiją, nes ži-
nojo seniai, jog jisai pats kar-
štai ėmė skaityti ir kitus ra-
ginti, pirkdamas ir dalydamas
laikraščius ir knygeles; negai-
lėdamas pinigų sunkiai uždirb-
tų, kiek begalėdamas, platino
tarp tautiečių šviesa, samonę.
Bronislovas buvo jį širdingai
pamilęs už jo tautos meilę ir
didelį darbumą, matė jo nema-

benau naujy; tiek tik meiljau
nuo savo skaitytojų, kad man
sumestų bent po kelis skatikus
nors už mano vargus. Žadėti,
berods, kiekvienas prižadėjo.
bet retai kuris teisdrėžėjo ko-
kią grivinėlę, ir tai išsigyrė vi-
siems užmokėjęs man už skai-
tymus kiek nereikiant.

— Kantrybės reik, broleli! —
tarė Bronislovas: — Nors ir
pašneka kuris, tesizino, bet-tik
mėgsta maž-daug skaityti. Ko
gi benori daugiau?

(Bus daugiau)

Propnuoja Pamo- kas Apie Vedybas

Superior Teismo teisėjas
John A. Sbarbaro nurodo, kad
1944 metais Chicagoje buvo
iškelta 16,000 skirbybų bylų. Tai
reiskia, kad ant kiekvienų tre-
jų vedybų iškeliami viena skir-
rybų byla.

Numatoma, jogei po karo
skirbybų reikalavimų gali pa-
daugėti. Taigi grupė teisėjų,
kunigų ir rabinų turėjo kon-
ferenciją. Diskusavo klausimą,
kaip sumažinti skirbybų skai-
čių.

Konferencijos dalyviai nu-
tarė darbuotis, kad norintie-
ji susituokti būtų verčiami
pamokas apie vedybinį gyve-
nimą išklausti ir gauti pata-
rimų iš savo kunigų ir rabi-
nų, pirm negu apsives.

PIRKITE KARO BONUS

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir
adresas.
**MONARCH
LIQUOR**
Lietuviškas Žydukas
3529 S. HALSTED ST.
Nathan Kanter Phone YARDS 6054

★ FOTOGRAFAS ★
**CONRAD
FOTOGRAFAS**
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškomis užlaido-
mis ir Hollywood'o
šviesomis. DARBAS
garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-10

**PASIMATYKIT SU
STANLEY LITWINU**
APIE JUSU INSULIACIJOS
PROBLEMAS.—DABAR YRA
LAIKAS ĮRENGTI SAVO
NAMĄ ŽEMAI

**STANLEY LITWINAS,
Manager.**
Mes turime išdirbtą reputaciją
pilno pasirinkimo A-1 rūšies sta-
ko lentų ir namams interjolu.
LIETUVIAI SALESMENAI
**CARR MOODY
LUMBER CO.**
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketverge,
7 valanda vakaro.
W. C. F. L. 1900 K. Nedėlioj,
9:30 val. vakaro.

**DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR
JEWELRY KRAUTUVĖ**
**JOS. F. BUDRIK,
INC.**
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrically Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
estai priežastis galvos skaudėjimo
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudamą akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Prirengia teisingai akinius. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val.
vakaro. Sėdedomis uždaryta, o Ne-
dėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitai-
samos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirma.

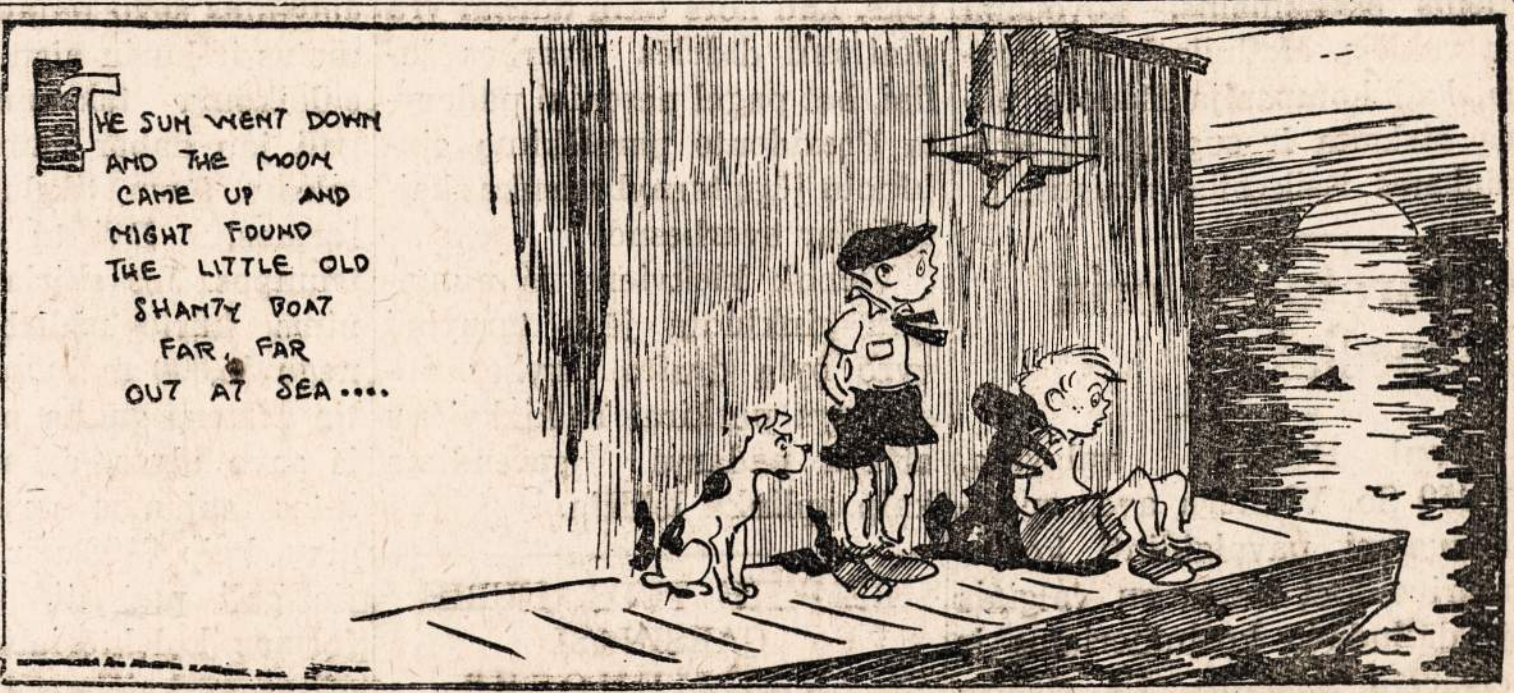
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus
Kreivias Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko tinkamai
akinius už prieina-
mą kainą.
Tel. CALUMET 4591
3241 So. Halsted Street
BUDRIKO RAKANDŲ IR
JEWELRY KRAUTUVĖ

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4% BE KOMIŠINO

TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.
**STANDARD FEDERAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

CHICAGOS ŽINIOS

KETURI LIETUVIAI ŽUVO KARO VEIKSMUOSE

Karo Departamentas paskelbė vardus 138 vyrų, kilusių iš Chicago ir apylinkės, kurie žuvo karo veiksmuose. Jų tarpe minima keturios lietuviškos pavardės. Jos yra:

Pvt. Richard Skrabuten. Jo motina, ponė Anna Skrabuten, gyvena 10747 Indiana ave. Chicago.

Pvt. Stanley J. Akramas. Jo

motina, ponė Dora Akramas, gyvena adresu 537 Lincoln st., Waukegan.

T/5 Walter J. Jankun. Jo pažįstama, ponė Jean Szvikowski, gyvena adresu 609 East 91st pl., Chicago.

Sgt. Peter A. Milakovich. Jo sesuo, Anna Milakovich, gyvena adresu 9469 Ewing ave., Chicago.

ARGUMENTUOJA WARD KOMPANIJOS IR VALDŽIOS BYLĄ TEISME

United States District Teisme, Chicagoje, pirmadienį pradėta argumentuoti Montgomery Ward kompanijos byla su valdžia. Bylos klausėsi teisėjas Philip L. Sullivan. Buvo matoma, kad argumentai teisis antradienį, sausio 9 d. O 10 to teisėjas Sullivan išneš sprendimą.

Bet abi pusės, taip valdžios, kaip ir kompanijos advokatai, davė suprasti, kad jie šią bylą varys iki vyriausiojo šalies teismo.

Kaip žinoma, gruodžio 28 dieną Jungtinių Valstijų armija paėmė ir savo rankas Ward kompanijos biznį Chicagoje ir kituose šešiuose miestuose. Paėmusi Ward biznį, valdžia reikalauja teismo indžionkšeno prieš kompaniją, kad jos vedėjai netrukdytų armijai varyti biznį.

Valdžios advokatas Hugh B. Cox tarp kitko įspėjo: Jeigu Ward kompanija nugalės valdžią šioje byloje, tai netenka abejoti, kad darbininkų organizacijos atšauks savo prizadus nestreikuoti kol karas tęsis. O kai atšauks savo prizadus nestreikuoti, tai galima laukti grumtynių įmonėse. Tada ji reikiška trukdymą karo pastangų.

Cox pareiškė: negalima tikėtis, kad darbininkai priimtų Karo Darbo Tarybos direktyvas, kai jų nepriima menedžeriai arba vedėjai. Jeigu darbininkai pamatys, kad bet kurie samdytojai arba samdytojų grupės gali nepaisyti karo darbo mašinerijos, tai jie padarys išvadą, jogei ta mašinerija tik vienai pusei taikoma.

Montgomery Ward kompanijos advokatas Stuart S. Ball aiškino, kad prezidentas Roosevelt davė įsakymą armijai užimti kompanijos biznį visai nepaisydamas pagrindinių civilinių laisvių. Kongresas nedavė prezidentui tokios galios, išsėmus tikslai šritis, kur mušiai eina. Ball argumentavo, kad paėmimas Ward kompanijos turto ir armijos rankas rodo "autokratiškos" prez. Roosevelt galios pasireiškimą.

Teisme sąjudį sukėlė advokatas Frank W. McCulloch. Jisai yra Ward kompanijos šerėtininkas; mažas, bet vis gi šerėtininkas. Jisai užrekordavo petičiją su kaltinimu, kad Ward kompanijos menedžeriai išiekvijo daugiau, negu \$2,000,000 kompanijos pinigų visokiems skelbimams, kovodami su valdžia. McCulloch reikalauja, kad kompanija išduotų pilną atskaitą ir sugrąžintų šerėtininkams išiekvotus pinigus.

Cigaretų Dyerių Dėmesiai

Paul Feltnan valgykla, 10459 So. Western ave., specializuojasi pavalginti kostumerius. Bet kartu su valgiais ji dalindavo kostumeriams ir cigaretų pakelius. Už cigare-

tus pinigų valgykla neimdavo, ba ir laisnio cigaretais parduoti neturėjo.

Dėl cigaretų dalinimo valgyklos savininkas pateko teismui. Teismas pareiškė, kad valgykla vis vien reikalaujama turėti cigaretų laisnį, ar ji dykai dalina cigaretas kostumeriams, ar už pinigus juos parduoda.

Giria Gubernatoriaus Green Programą

Gubernatorius Green pirmadienį pasakė svarbią kalbą Illinois legislaturai bendram posėdžiui—atstovų rūmų nariams ir senatoriams.

Gubernatorius kalbėjo, kad valstijai reikia pataisyti konstituciją. Jis nurodė reikalą iš naujo nustatyti kongresinius ir senatorius distriktus. Aiškino apie pokarinę programą valstijoje ir apibūdino kitas svarbias valstijai problemas.

Kalbą palankiai priėmė spauda ir net opozicijos politikeriai. Bet kai kurie asmenys įspėjo: girli, tai buvo kalba; reikia palaukti, pažiūrėti kas bus praktikoje įvykdoama.

Isakė iš Naujo Patikrinti Žemės Ūkio Karo Amžiaus Darbininkus

Pulkininkas Paul G. Armstrong, Illinois Selective Service direktorius, gavo paliepimą, ir pagal jį isakė valstijos drafto taryboms iš naujo patikrinti klasifikaciją jaunų vyrų, amžius nuo 18 iki 25 metų (ir 25 metų), kurie pakko neimti kariuomenės dėl to, kad jie dirba ūkių darbus.

Isakymas reikalauja, kad drafto tarybos pasiųstų šitokių vyrų iš sveikatos patikrinimo punktus. Išimtis daroma, t. y. nereikalaujama siųsti tų vyrų sveikatos tikrinimui, kurie dėl sveikatos trūkumų pirmiau buvo pripažinti kaip netinkami kariuomenėi.

Kai vyrų sveikata pasirodys tinkama ginkluotų jėgų tarybai, tai drafto tarybos dar karninkas. Jisai užrekordavo petičiją su kaltinimu, kad Ward kompanijos menedžeriai išiekvijo daugiau, negu \$2,000,000 kompanijos pinigų visokiems skelbimams, kovodami su valdžia. McCulloch reikalauja, kad kompanija išduotų pilną atskaitą ir sugrąžintų šerėtininkams išiekvotus pinigus.

Vienok kiekvieno iš numatytų ginkluotų jėgų tarnybai vyrų bylą drafto tarybos apsvartys paskirai ir kiekvieno atvejų padarys sprendimą kaip aplinka leidžia.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Šalčiausia Šios Žiemos Diena Chicagoje

Chicago oro biuras praneša, kad antradienį, sausio 9-tą, buvo Chicagoje šalčiausia šios žiemos diena. Temperatūra siekė 8.30 valandą ryto 7.8 laipsnius žemiau zero. Šalčiausia diena pirmiau buvo sausio 2-ra, kai temperatūra siekė 7 laipsnius žemiau zero.

Taksų Nereikia Mokėti už Gautą Nedarbo Apdraudą

Ateina laikas taksus už 1944 metus sumokėti. Kai kurie asmenys yra nedirbę tulą laiką kalbamais metais ir gavę nedarbo apdraudus už tą laiką, kurį nedirbo. Taigi kai kurie iš jų domisi klausimu, ar reikia mokėti taksus iš gautos nedarbo apdraudus.

I tą klausimą atsako Illinois valstijos veikiančios darbo direktorius Robert L. Gordon. Jisai sako, kad federalinių taksų mokėti nereikia už gautas nedarbo apdraudus sumas.

Kai kurie darbininkai kreipiasi į Illinois Division of Placement and Unemployment prašydami, kad šis biuras painformuotų juos, kiek jie uždirbo 1944 metais. Bet p. Gordon sako, kad dabartiniu laiku jo vadovaujamas biuras negali suteikti tokių informacijų. Dalykas toks, kad biuras gaus kompanijų ir bendrai samdytojų pranešimus apie išmokėtas darbininkams algas tik i pabaigą kovo mėnesio, būtent prieš balandžio mėnesio 1 dieną, ir tik apie tą laiką jis galės suteikti reikalaujantį informaciją apie jų uždarbius kalbamais metais.

Taksų Mokėjimo Reikalai

Praeity paskutinė taksų dalis turėjo būti sumokėta gruodžio 15 dieną. Bet pernai Kongresas padarė tarimą, kad paskutinė dalis taksų būtų sumokėta ne gruodžio 15, o sausio 15 dieną 1945 m. Taigi tie asmenys, kurie nesumokės paskutinės 1944 metų taksų dalies iki ateinančio pirmadienio, sausio 15 dienos, susilauks bauminių, sako Nigel D. Campbell, vidaus pajamų Chicagoje kolektočius.

Kitas dalykas. Asmens, kurie tikėjosi 1944 metais gauti algos daugiau, negu \$3,500, ir kitokių pajamų daugiau, negu \$100, turėjo padaryti pareiškimą apie numatomas savo pajamas kalbamais metais.

Vienok turėta omenėje, kad bus daug asmenų, kurie neįstengs tikrai pasakyti, kiek jie 1944 metais uždirbs. Taigi iki 15 dienos sausio mėnesio šių metų, t. y. iki ateinančio pirmadienio, šie asmenys turį pasiųsti patikrintą savo pajamų apskaičiavimą kolektočius ofisui.

Pernai iš fermerių nereikalauta, kad jie išpildytų savo pajamų apskaičiavimus. Šįmet gi reikalaujama, kad jie tai padarytų iki sausio 15 dienos.

Asmens, kurie turi apskaičiavimus savo pajamų už 1944 metus ir kurių algų dalis buvo sušaukoma taksams mokėti, gali jau dabar sumokėti savo taksus. Šiam tikslui yra trys formos. Dvi tų formų yra trumpos. Jos skiriamos asmenims, kurie uždirba mažiau, negu \$5,000 metuose. Jeigu šitie asmenys gauna pajamas tik iš savo algos, arba jeigu jų kitos pajamos nesiekia daugiau, kaip \$100 per metus, tai jie gali pasiųsti trumpasias formas kolektočiaus ofisui, o ofisas apskaičiuos taksų sumą

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

DANLY MACHINE SPECIALTIES REIKALAUJA

ARC WELDERS
RADIAL PRESS OPERATORS
MULTIPLE SPINDLE DRILL PRESS OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS
VERTICAL DRILL MILL OPERATORS
Moderniška karo darbų dirbtuvė. Geros darbo sąlygos. WLD užgirtas algų mokestis ir užpelnito darbo planas, kuris teikia jums progas žengti pirmyn kol lavinatės ir rodote savo gabumus.

EMPLOYMENT DEPARTMENT
DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 SOUTH 52nd AVENUE
CICERO 50, ILLINOIS
Paimkite Douglas Park "L" iki pat durų.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norisi pirkti ar mainyti, dėl greitesnio patarnavimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1001
(Po 6:00 P. M. šaukite 1662)

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

40 AKRU DIRBAMOS ŽEMĖS: jauni obelų medukai. 7 kambarių stuba pastatyta iš akmenu, surinkti iš derlingos Michigano farmų žemės. Barnė su beismutu. Trout upeliukas teka pro pat triobas. Pavėsio medžiai. \$10,000. pusę reikia numokėti, likusi po 5%. Baker, 824 So. West, Kalamazoo, Michigan. Phone 2-0327.

FOR RENT—IN GENERAL Rendrai—Bendrai

RENDAI APSILDOMAS, virtuvė ir 2 kambariai. Furnasas. Gesas ir elektra dykai. 6054 So. Paulina St. GROvehill 4416.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON FURNISUOTI kambariai dėl vyro. Naujai įrengtas. 6541 So. Campbell, PROspect 2268.

ir praneš jiems, kiek dar reikia primokėti, arba, jeigu buvo permokėta, tai sugrąžins balansą.

Unijos Priešingos Darbo Konkskripcijai

Prez. Rooseveltas praėjusį šeštadienį kalbėjo per radiją. Tarp kitko jis pareiškė, kad valdžia mato reikalą išleisti darbo konkskripcijos aktą.

Chicagoje taip Amerikos Darbo Federacijos, taip C. I. O. unijų vadai pareiškė priešingumo šitam sumanymui. Darbo Federacijos atstovas, Harry O'Reilly, sako, kad jo unija visuomet yra pasiryžusi kooperuoti visose pastangose karo laimėti. Tačiau, akcentuoja jis, darbo konkskripcija praktikoje pasirodys neveikianti.

C. I. O. unijų atstovas Michael Mann pareiškė: Mes esame absoliučiai priešingi darbo konkskripcijai, nes tai yra tik patentuotos gyduotės ir jos vėžio ligos neišgydys.

Atėjusių organizacijų atstovai mano, kad laisvas Amerikos darbininkų kooperavimas su kitomis šalies jėgomis geriausia pasitarinaus karo pastangoms. Laisvas darbininkų kooperavimas, jie nurodo, veikė iki šiol ir Amerikos gamyba padarė kone stebuklus.

***
MAKE EVERY PAYDAY BOND DAY

REIKIA SARGŲ 5 naktys i savaitę. 60 valandų. \$83 i savaitę. Nuolat darbas. Matykite Mr. Cashion. **EDWARD HINES LUMBER CO.** 2431 SO. WOLCOTT CANAL 0349.

REIKIA VYRO DIRBTI auto sheet metal body repair paint and Duco shop. Patyrimo nereikia. Būtinai darbas, geras mokestis, bonus, progos. Dykai apdrauda. Darbas bus po karo. 8443 SO. ASHLAND AVE.

REIKALINGAS STOREROOM ŽMOGUS IR BUS BOYS Skemadienį laisvi. DIENOMIS DARBAS Valgis ir uniformos HARDING'S 68 W. Madison St.

REIKIA DZENITORIU vidurmesčio banke. Dienomis arba naktimis darbas. Unijinė alga. Banko šventadieniai apmokėti. Nuolatinis darbas. 3 aukštas. 230 South LA SALLE ST.

SHIPPING ROOM DARBININKO. Pastovus darbas. Geras mokestis, atostogos ir alga. 605 S. Clark St. Mr. Guarascio.

REIKIA VYRU 40—50 METŲ; nenatyrusių reikia kaipo dzenitoriu laivraščio spaustuvių. 7 valandų naktinis darbas. Nuolat ir geras mokestis. Matykite Mr. Silverstein. **JEWISH DAILY FORWARD.** 1256 So. Kedzie Ave.

2 HANDYMAN Anvalyti, pataisyti lovas ir dirbti kita darba bendrai mažame hotelyje ir pirtyje. Roosevelt-Kedzie BATHS 1133 So. Kedzie Ave.

REIKIA VIDUTINIO AMŽIAUS VYRU Porteriu darbas, restorane. Trumpos valandos rytais arba pilna laiką. Valgy pasipintas. Geras mokestis. Nuolat darbas. 9419 South Ashland.

LEDO MAŠINŲ OPERATORIŲ Valandos nuo 7—11:30 ryto, papildyti darba kitur. Employment Office. 3-ias aukštas. **MARSHALL FIELD AND CO.** State—Washington.

Reikalingas CABINET MAKER Daug viršlaikio KINZIE MFG. CO. 1218 N. Wells St.

REIKIA AUTO TEPEJU Grease and Gas small fleet. Lengvi ir kepyklos trokai. Plauti karta i savaitę. Būtinai pramonė. Valandos nuo 2 iki 10 vakaro. Unijinė mokestis. Skemadienį laisvi. **FARM CREST BAKERIES** 4550 W. Jackson St.

REIKIA HIGHWAY DRIVER—dėl drive-away ir Tow-bar darbu. Būtinai pramonė, turi būti tinkamas Interstate Commerce Commission. Kvalifikacijos ir fiziniai reikalavimai. Unijinė mokestis. **DEALERS TRANSPORT CO.** Commodore 3111—Mr. Mingey.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
VAN DORN FILING CABINET, 52" aukščio, 4 stalčiai. Deska roll-52" šviesaus azūlo. 42" aukščio. 49" ilgio 32" pločio. Kaip nauji. Kėdės, deskos lemos, Czech press. 6054 S. Paulina, GROvehill 4416.

IMPORTUOTOS gražios Bohemian stule lace curtains. Taipgi needlepoint chair kėdė, drapes ir kitos smulkmėnos. Prieinama kainai. HEMlock 6762.

AUTOS—TRUCKS—WANTED Reikia Automobilii ir Troku
\$50.00 ATLYGINIMO Jeigu jūs parduosite man savo karą, arba žinote, kas turi gerą karą pardavimui. Pašaukite. Tel. SEElcy 0607. Vakaris JUNiper 1530.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

Reikia DZENITORKŲ VALYMO DARBAS MOTERIMS
Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties.
KARINĖ PRAMONĖ
TAIPGI REIKIA
DINING ROOM DARBININKŲ
Atsiliepkite
Illinois Bell Telephone Company
EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN
Street Floor,
309 W. Washington St.

Reikia MOTERŲ VALYTOJŲ NAKTIMIS 18 iki 50 metų
Pastovus darbas dabar ir po karo. 63c, i valandą. pakėlimas po 6 mėnesių.
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS.
CHICAGO UNION STATION CO.
EMPLOYMENT OFFICE
516 W. Jackson.

Reikia MOTERU AMŽIUS NESVARBU. Pilno laiko darbas arba tik jo dalis.
PATYRIMO NEREIKIA
Dienų darbas prasideda 7:30 val. ryto iki 4:00 po pietų. Naktinis darbas prasideda nuo 4:00 val. po pietų iki 12:30 ryto

Bendras Dirbtuvės Darbas
ATOSTOGOS IR ALGA PO 1 METŲ TARNYBOS. Ligoninės ir gyvybės apdraudus planas prieinamas. NUOLAT DARBAS.
ATLAS BOXMAKERS, INC.
2555 W. Diversey
1385 No. Branch ARMitage 1060.

Reikia OPERATORKŲ
Vienos adatos suivamos mašinos. Taipgi punch press operatorku. Reikia ir kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos.
KROLL BROTHERS
Manufacturers of baby carriages and juvenile furniture
1801 S. Michigan Ave.

THE RADIO CRAFTSMEN 1341 So. Michigan. Reikalauja patyrusių arba nepatyrusių merginų išmokti šio darbo: **SOLDERERS and ASSEMBLERS** prie Radio Komunikacijos įrengimų GERAS MOKESTIS Puikios darbo sąlygos. Pirmynžanga garantuojama.
REIKIA VEITERKOS— fountain patyrusios. Geras mokestis. Catering to University of Chicago drug store. 61st ir Ellis.

MOTERŲ IR MERGINŲ Lengvas dirbtuvės darbas. Pasirinkimas sau valandų. Viršlaikis. Amžius nesvarbu. BUTINAS DARBAS. 3600 W. POTOMAC AVE.
REIKIA DZENITORKŲ valyti banko būdinka naktimis. Nereikia grindų plauti. Unijinė alga. Nuolatinis darbas. Banko šventadieniai apmokėti. 3-ias aukštas. 230 SO. LA SALLE ST.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia
Reikia COMPTOMETER OPERATORKŲ

Patyrimas reikalingas KARINĖ PRAMONĖ GEROS DARBO SĄLYGOS Pašaukite: **REPUBLIC 3000** 9 val. ryto iki 5 p. p.
CENTRAL STEEL and WIRE COMPANY 3090 W. 51st Street

Reikia MOTERŲ
Lengvas dirbtuvės darbas. GERAS MOKESTIS Malonios darbo sąlygos. ATETIS PO KARO. Atostogos ir alga.
CLEAN HOME PRODUCTS CO. 1401 W. North Ave. 2-ra aukštas.

REIKIA GUZIKU SIUVEJU RANKOMIS IR FINISERKŲ Pastovus darbas. GERAS MOKESTIS COLLEGAN CLOTHING CO. 3-ias aukštas. 319 W. VAN BUREN ST.

REIKIA DARŽOVIŲ VALYTOJŲ VIRTUVĖS PAGELBININKŲ, VALYTOJŲ
Skemadienį laisvos. Geros darbo valandos ir uždarbis. Valgis ir uniformos.
HARDING'S 68 W. Madison St.

MERGINŲ prie DARŽOVIŲ Lengvas darbas. Nuolat. Atsiliepkite Stewart Hotel Atlantic, 328 South Clark St.

REIKIA MOTERU Pagelbėti darbininku restorane. 48 valandų darbo savaitę. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. 50c i valandą. Matykite Mr. Cashion. **EDWARD HINES LUMBER CO.** 2431 SO. WOLCOTT CANAL 0349.

REIKIA MERGINŲ orderių pildytojų. Geras mokestis, maloni vidurmesčio atmosfera. Harold J. Lehman, Inc. 65 E. So. Water St. Room 1104, State 1211.

FOLDING DIAPERS, 55c. i valandą. Pastovus darbas. 4518 No. Kedzie, IRVing 3322.

REIKIA MERGINŲ Uždarbis \$60 i savaitę ir daugiau. Patyrusių operatorku prie sports wear. Taipgi galime naudoti sorters, rinkėjas, žinibers, guzikų siuvėjas, guzikų skylių siuvėjas. Pastovus darbas apskritus metus. 40 valandų darbo savaitę. Laikas ir pusė už viršlaikį. Atostogos ir alga. Malonios darbo sąlygos.
MANFORD SPORTS WEAR 237 S. MARKET ST.

REIKALINGA DZENITORKA naktimis. Nuolat darbas. 9 vakaro iki 4:30 ryto. Skemadienį nereikia dirbti. \$92.00 i mėnesį. Kambarys Room 427, 841 E. 63rd St. Atsiliepkite dienos metu.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų-Darbininkų
REIKIA DZENITORKŲ ir dzenitoriu. Atsiliepkite ofisų naman. Room 230, 104 S. Michigan Ave.

Reikia 4-F KLASĖS VYRŲ ir kitokių, iskaitant MOTERIS, ieškančias lengvo KARINIO DARBO PRIE ALUMINUM CASTINGS INSPECTORS and TIRMMERS CHIPPERS and LABORERS
Mokame algą kol mokiname jus. **Geras Mokestis** ir viršlaikis dienomis arba naktimis. 10% BONUS UŽ NAKTŲ DARBA Pramonė turinti progas dirbti ir po karo.
2742 West 36th Place